

január 14
 az nyelvoktatás
 45 Az angol nyelv
 r. 8.15 Nemzet
 st" szolgáltatába
 enő és cigányze
 zben pontos idő
 őrített zeneszerző
 ton, Taylor Ro
 20.15 Shakespeare
 norujátéka.
 e. 2. Angol
 29.30. Derűs la
 részletek a Sim
 az énkés hang
 ol és skot dalai
 dortmunt hatás
 est. 22.30 Tánc
 20.80 régi ope
 zene.
 bus hangverseny
 k. 20.5 Aq
 canella: Szula
 n. 21. Népdalo
 arvés játéka.
 arészletek, 19.05
 al szonáta. U ana
 sa. a prágai, po
 sorát közv.
 noven és Schubert
 efésele
 TUDN
 zőzőn-éget, hogy
 szir-és libat ör
 herő legolcsóbb
 keke, hogy zsr-
 edezze. Viszont
 ösöknek nagy
 mann Sámuel
 5. szám.
 LFOLDI gesztenye
 termásánként 1600
 dírdiót 3000, tavaly
 szivát 2500, belföldi
 gyorót 1800 lejér
 lit utánvétellel 800
 eg. Roúz Tauti de
 Baia-Mare.
 REFEKT román-ma
 r gyors- és géprón
 p évi gyakorlatta
 st keres. Cim a ki
 ban. 276
 H SUCHE zu meinet
 Kindern eine inter
 gente, rumänisch
 schende Dame oder
 ulein. Offerte unter
 wissenshaft" in die
 Administration des
 ates.
 akra, ajtóra szerel
 ó légeljáró vatta
 nórival sok tűzifa
 gtakarit. Boskovit
 g Maria 15.
 ORSIRAST, jó mód
 rel, olcsón tanítók
 ada Gen. Berthelot
 tívós utca) 25.
 ZDO tisztviselő
 és gép- és gyorsíró
 ással, állást keres
 neket a kiadóra ké
 "Szombat meg
 ással" jelgére.
 EGANSAN butoro
 tt különbejáratu
 ba, fűrdőszoba has
 áttal, a belvárosban
 do. Cim a kiadó
 n.
 allace:
 4 helyett 60 Lel
 5 " 60 "
 6 " 60 "
 7 " 60 "
 8 " 60 "
 9 " 60 "
 könyvosztálya.

1930 Január 15
 Szerda
 5690 év Tébeth 15

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság politikai napilapja.
 Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Köziratokat nem küldünk vissza és megőrzésükre sem vállalunk felelősséget.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-) 16
 Telefon 9-77.
 Bőjelli telefont (nyomda) 187.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 1150 Lei
 Félévre 600 "
 Negyedévre 320 "
 Egy hónapra 110 "
 KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy hóra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)
 Egy évre 10 dollár.
 Hirdetések
 tarifa szerint vétetnek fel.

Bojkott

A bukaresti zsidóság elhatározta, hogy bojkottálni fogja a Nemzeti Színház előadásait. Önerzetes, öntudatos, komoly gesztus ez, amelyet csak helyeselhetünk. Hogy miért éppen bojkott? Mert a bukaresti zsidóságnak nem állott módjában megvélemezni Leny-Caler kisasszonyt támadással szemben és a legfelsőbb belügyminisztériumi intézkedéssel szemben is tehetetlenül áll a bukaresti zsidóság. A bojkott nem támadás, hanem védekezés csupán, a passzivitás fegyvere. Ez a bojkott azonban nem fogja jövételetni azt a botrányt, amely a fővárosi Nemzeti Színház stúdiójában történt és semmiben sem enyhíti azokat a szomorú körülményeket, amelyek között Leny-Caler kisasszony szereplését megakadályozták.

Mi történt tulajdonképpen? Egy románbarát francia író Robert de Flers tiszteletére diszlocadást rendez a bukaresti Nemzeti Színház. Bejelentik résztvételtiket a francia nagykövet, az egész bukaresti francia kolónia és miniszterekkel az élén, a fővárosi haupvolé. A Nemzeti Színház igazgatósága excellálni akar. És a darab női főszerepének eljátszására felkéri Leny-Caler kisasszonyt, aki a Regina Maria színház társulatának tagja, mert minden szépsége és tehetsége mellett sincs hely számára a Nemzeti Színház tagjai sorában. Caler kisasszony természetesen örömmel vállalja a megtiszteltetést. Erre kifütyülnek. Bűzbombát dobnak a terembe. A francia nagykövet felháborodva hagyja el a színházat. A zavargókat kihalgatják, de azonnal szabadlábra helyezik őket. Másnap a zavargók bejelentik, hogy nem tűrnek meg zsidót a Nemzeti Színház színpadán. Nicolaeu tábornokrendőrfelügyelő kijelenti, hogy nem tudja garantálni a rengést. Eppen ezért utasítja a Nemzeti Színházat, hogy a darabot, szólva, Leny-Caler kisasszonyt műsoráról. A belügyminisztérium próbál. A publikumot értesíti a Nemzeti Színház előtt: az a rad, a demokrata sajtó tiltakozik. A nyugateurópai lapok elámulva kérdezik: Hát ez is lehetséges?

Minden hiába. A Nemzeti Színház hirdetőtábláján továbbra is ott fityeg az a sokat jelentő és sokat mondó szó: Relache, Szünnet.

Azt mondják, hogy a tüntetést művészi féltékenységből a Nemzeti Színház egyik művésznője rendezte Leny-Caler kisasszony ellen. Ez a momentum azonban nem érdekel bennünket. Bennünket az a tény érdekel, hogy néhány fiatalember terrorja előtt meghajoltak egymás után a Nemzeti Színház igazgatósága, a bukaresti rendőrség és a magas kormány. Néhány fiatalember előtt haptákba vágta magát az egész romániai államhatalom, deferált előttük a Közrend és szó nélkül engedelmeskedett nekik a Színművészet. Az ember szemét dörzsöli és nem hiszi el, hogy es lehetséges volt. Anno 1930 Maniu Gyula ultrademokratikus rezsimjében. A szabadság s a törvénytisztélet kormánya alatt.

Méltóztassanak csak emlékezni: midőn a Zsidó Parlamenti Klub képviselői az antiszemita igazgatások ellen emelték fel szavukat a parlamentben, Madgearu pénzügyminiszter a kormány nevében azt válaszolta, hogy eszmék szabadon való terjesztését a kormány nem akadályozhatja meg mindaddig, amíg azok a közrenddel összeütközésbe nem kerülnek. Nem fogadtuk el, nem akceptálhattuk ezt a szemfogatást és már akkor példákkal igazoltuk, hogy vannak bizonyos kategóriák az

állampolgároknak, amelyek szemben a kormány távoiról sem érődik oly féltékenyen a közszabadságra. De most, per absurdum, tegyük fel, hogy Madgearu igazga volt. Leny-Caler kisasszonynak, aki bár zsidó, de román állampolgár és aki ifjúságát és tehetségét a román kultúra, a román művészet emelésének szentelte — nem volt-e jogában szerepelni a Nemzeti Színház rivaldáján? Vajjon a kormány miért nem tartotta kötelességének azt, hogy Leny-Caler kisasszonynak ezt a jogát megvédelmezze? Vagy talán a zsidó művésznőt nem védik az állam törvényei?

Van azonban az éremnek egy másik oldala is. Jé néhány hónapja már annak, hogy az antiszemita zavargások ismét felütöttek fejüket az országban. Amikor az első brutalitások történtek, felhívtuk a kormány figyelmét arra, hogy idejekorán alkalmazzon büntető szankciókat, mert különben nem fogja tudni megállítani a lavinát, amely egykönnyen

öt magát is magával ránthatja. A szankciók elmaradtak. A közvéleményben ismét megerősödött a tudat, hogy a zsidóság éppen olyan „vögelfrei” most, mint ezelőtt volt, hogy reakciós és demokratikus rezsim ebben a tekintetben jötténnyival sem térnek el egymástól. És így jutottunk el odáig, hogy néhány fiatalember diktálja a fővárosi Nemzeti Színház műsorát, utasításokat osztogat a rendőrségnek és bukaresti rendőrfelügyelő helyett, hogy megtenné a szükséges intézkedéseket, ahelyett, hogy kirendelné a kaphatalmi csapatokat úgy, ahogy azt mindannyiszor megteszi, valahányszor antiszemita diákokon kívül akármilyen tömegek próbálnak szóhoz jutni az utcán — deferál, Vajjon a miniszterelnök tudatában van-e annak, hogy a kormány és az állam tekintélyének milyen szörnyű, milyen fájdalmas megaláztatását jelenti ez a meghunyászkodás? Nincs ereje, nincs hatalma, nincs tekintélye ennek a kormánynak, hogy néhány tulburens fiatal-

emberrel szemben fellépjen? Vagy talán a kormány aprobálja a zsidó színésznel elleni demonstrációkat? Szolidaritást vállal azokkal, akik zsidó származása miatt nem akarnak egy művészt a Nemzeti Színház színpadán megtűrni?

Bárhogyan is legyen, a bukaresti zsidóságnak igaza volt. Nem áltatjuk magunkat hiu illuziókkal: a bukaresti Nemzeti Színházat nem a nézők garasai, hanem a zsiros állami szubvenciók tartják fenn, azok a szubvenciók, amelyekhez az ország zsidó állampolgárai jóval erejükön felül járulnak hozzá. A Nemzeti Színház nem fogja anyagilag megérezni a bojkottot. És a művészi önértében és emberi méltóságában megalázott Leny-Caler kisasszonynak sem szolgálhat ez elégtétellel. A bojkott „ultima ratio”-ja inkább önmagunk megnyugtatására történt, de talán memento lesz a kormány számára is. (k. r.)

Az optánsperit levették a népszövetségi tanácsülés programjáról

Prokope finn külügyminiszter jelentést tett Palesztina, Irak igazgatásáról

Gené, január 14. A népszövetségi tanács tegnapi második ülésén, amely délután öt órától fél hétig tartott, Prokope finn külügyminiszter, a mandátumbizottság előadója tett jelentést Palesztina, Irak és a Saar-terület igazgatásáról.

A tanács ülése után Kaunitz litván külügyminiszter hivatalos látogatást tett Zaleskinél, a tanács elnökénél. Hosszabb ideje ez az első eset, hogy a litván külügyminiszter hivatalos érintkezést keres

Lengyelország külügyminiszterével. Gené, január 14. Beavatottak szerint az optánsperit a kettős munka elkerülése miatt levették a népszövetségi tanácsülés napirendjéről.

Január 19-én Kolozsváron összeül a nemzeti-parasztpárt erdélyi százas bizottsága

Bratianu Vintila nem akar hozzájárulni ahhoz, hogy a liberális párt visszatérjen a parlamentbe
 Elkeseredett harcra készülnek a politikai pártok a községi választások alkalmából

Bucuresti-Bukarest, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától). Bratianu Vintilat a liberális párt vezetőinek egy delegációja kereste fel. A delegáció azt kérte Bratianu Vintilától, hogy a liberális képviselők és szenátorok térjenek vissza a parlamentbe és vegyenek részt ismét annak munkájában. A liberális vezetők kifejtették, hogy a községi választások során a városokban a kormány nem fog mindenütt sikert aratni. Ebben az esetben a kormánybuktató kampány időszerű lesz. Ezt a kampányt pedig nem lehet elképzelni a közvélemény támogatása nélkül, éppen ezért szükséges, hogy a liberális képviselők és szenátorok erőteljes parlamenti tevékenységet fejtsenek ki, amelynek visszhangja legyen az országban. Bratianu Vintila kitérő választ adott a delegációnak. Bár Duca volt belügyminiszter is a parlamentbe való visszatérés mellett van, nem valószínű (talán éppen ezért), hogy Bratianu Vintila honorálja a delegáció kérését.

A „Cuvantul” jelentése szerint egyébként Bratianu Vintila a községi és megyei választásokon való részvétel kérdésében is vereséget szenvedett pártjával szemben. Bratianu Vintila fennen hangzottatta, hogy miután nem ismeri

el az új közigazgatási törvényt, nem vesz részt azokról a választásokról sem, amelyeket e törvény alapján rendeznek. Bratianu Vintila terve az volt, hogy úgynevezett polgári listákon juttatja be hivatelt a községi és megyei tanácsokba. Ezzel szemben az történt, hogy a városi és megyei szervezetek egyszerűen a liberális párt választási jelvéit nyújtották be jelölő listáikat és így a liberálisok annak rendje és módja szerint részt vesznek a közelgő választásokon.

Mint tegnap megírtuk, Maniu miniszterelnök január 19-re Kolozsvárra összehívta a nemzeti parasztpárt erdélyi és bánáti szervezetek vezérő bizottságát, az úgynevezett százas bizottságot, amelynek ülésén maga Maniu miniszterelnök fog elnökölni. A nemzeti parasztpárt kormányra kerülése óta ez az első alkalom, hogy a miniszterelnök ismét felveszi a személyes kontaktust pártjának erdélyi vezetőivel. A százas bizottság vasárnapi ülésének napirendjén a közelgő községi és megyei választások megbeszélésének kérdése szerepel. A miniszterelnök ez alkalommal nagy exozet fog tartani a politikai helyzetről és rá fog mutatni a közelgő választások kimenetelének nagy politikai fontosságára. A miniszterelnök kolozsvári útjának célja éppen az, hogy személyiségének súlyával hasson az erdélyi pártkeretekre, és személyesen adja meg az instrukciókat a választások

kal kapcsolatban.

Dr. Lupu parasztpártja is elhatározta a községi és megyei választásokon való részvételt. Lupu dr. párthivei előtt kifejtette, hogy véleménye szerint a kormány súlyos hibát követett el, amikor olyan időpontban írta ki a választásokat, amikor az elégedetlenség a lakosság összes rétegeiben egyre nő. A parasztpárt — mondotta Lupu — a román politikai életben az egyetlen olyan csoport, amely kitartott és kitart baloldali eszméi mellett.

A jelek szerint, a községi és megyei választások pártatlanul éles harcokat fognak a pártok között eredményezni. Különösen a liberálisok remélik azt, hogy ezeken a választásokon sikerülni fog a nemzeti parasztpárt népszerűségét megdönteni. Ezért a liberálisok minden lehető eszközt fel akarnak használni a választási siker érdekében. A nemzeti parasztpárt viszont azt reméli, hogy a vojnikok révén sikerülni fog különösen Erdélyben és Bukovinában ismét nagy többséget szereznie.

— Az olasz fascisták el akarják gáncsolni a tengeri leszerelési konferenciát. Londonból jelentik: Az Evening Standard közlése szerint Olaszország a tengerészeti konferencián kitart azon elvek mellett, amelyeket előző jegyzékeiben már lefektetett. Ha a tengerészeti hatalmak nem honorálják az olasz kívánásokat az olasz kormány nem fog törődni a leszerelésre irányuló tárgyalások meghúsalásával sem.

Szabó Imre utijegyzetei

Hajnalban spanyol földön

Marseille kikötője vasárnap délelőtti — Feketék kabaréja és mozija — Spanyol vendégszereit és barátság

A kikötői élet Marseilleban rendkívül élénk vasárnap délelőtt. És olyan mulatságok zajlanak le itt, mint sehol egyebütt. A legnagyobb népszerűségnek örvendenek azok a hisztériás mutatványok, amelyeknek központjában egy bekötött szemű leány áll. A szó igazi értelmében, a központban van e nő, nem áll, hanem ül egy széken, szeme bekötve és a kezén fekete kendő, amely alatt egy papírlapot rezegtet, idegtépő gyorsasággal.

Egy éltes asszony a körülállók köréből elkéri valakinél az igazolványát, a médiához néhány kérdést intéz, a médiüm felel, kissé összefüggéstelenül, ami persze fokozza a mulatság titokzatoságát. A végén azonban kinyújtja fekete kendője elől a fehér lapot és ceruzával már ott az illető neve, foglalkozása, katonának ott az ezrede száma és egy kis jóslás is, ami ritkán kedvezőtlen.

Ilyesmi a kikötő előtt négy-öt is van és az emberek szívesebben nézik ezt, mint a bűvészmulatványokat, a papagályok jóslásait, szívesebben vannak itt, mint a lacikonyhák körül, ahol halakat „szerviroznak”.

Estig ilyen élénk és mozgalmas a kikötőváros. Moziból be, moziból ki, éneklő koldusasszonyok, kagylóval a kezükben, kis csacsi megrokkant muzsikussal nagy verklíjűt huzza, egy másik „művész” nagy cimbalmot tett ki a tér közepére, egy karikatúra-rajzoló két frankért csinál portrékat az emberről, három muzsikussal kísért egy táncoló embert, aki tánc közben is énekel és a tánc végén vétellel kínálja a kotta-sláger.

Játékkirakatok elé tódul a nép. Az asszonyok kihozzák egész családjukat. Nem igaz, hogy Franciaországban, nagyban hódít az egyke rendszer, mert látni lehet itt nőket négy apró gyermekkel nyilván a sajátjukkal, sőt ötlet is. Együtt van az egész familia: nagymama, nagypapa, sógornó, fel és lemenő és oldalági rokon. Kedves dolog nézni az ilyen felvonulást.

A síró gyermeket vagy megrájkát, vagy becénak. Nagyjából úgy, mint mindenütt. Noé bárkáját játsszák egy moziban. Hatalmas plakátok ordítják a nagy szenzációt. Egy épülő ház, bizonyára nyolc-tíz emeletes lesz, végig hirdetésekkel van borítva. Itt villamos transzparensek után invitálják meg nappal is Noé bárkájához az embereket. Valami nagy tülekedést azért mégsem láttam a mozi előtt. Meglehet azért, mert a legelőszob hely nyolc frank volt. Kicsit magam is drágálottam ezt az árat, amikor ugyanazon napon Marseillenek egyik előkelő termében Casals Pablot lehetett hallani tíz frankért.

A kikötő környékén este nincs olyan zajlás, mint napközben. Ilyenkor leginkább szerencsén zatonák és szerencsén matrózok korzója az egész kikötő fel a citadelláig. A marokkói arabok külön mennek, külön a kávészinűek. Katonás rendben, bár nem is nagyon feszesen. Nem léhaskodnak leányokkal, amint hogy egész utamon semmiféle uccai flörtöt nem tapasztaltam az egyszerű nép részéről. Nyilván rosszak erre fel is a viszonyok.

Ugy tíz óra felé véletlenül eljutottam egy utcába, ahol asupa szerencsén láttam még a gyümölcsárus is szerencsén volt. A fehérbőrűek, akik arra vetődtek, kicsit megbámulták ezt a világot, nyilván idegenek lehettek. A marseillei ember bizonyára tud erről az utcáról. Beléptem a szerencsének moziába, igen bátran, minden idegenkedés nélkül, ők maguk sem néztek idegenül rám és bent a moziban már láttam fehéreket: matrózokat, asszonyokat, gyerekeket. A szerencsének is elhozta apró fiókákat, ebben a generációban már mintha enyhültek volna az állati vonások. Figyelmesen nézték a filmet, egy-egy kérdést intéztek szüleikhez franciául.

A mozi egybe volt kötve kabaréval, amelynek kizárólag fekete szereplői voltak. Egy táncosnő, aki kedves és grotesk mozdulataival a néger butaságot akarta kihozni, sokat röhögött és egy nádbottal ütötte a zenész koponyáját, aki egyre felhőrdült. Ez volt a humor, nyilván a lehető legjobb, mert a közönség egyszerűket mu-

latott, a gyermekek elragadtatásokban padjaikon ugrándoztak. A második szám már andalító volt. A színe, amelyet néger falunak alakítottak át, kijött egy leány és fiu eredeti kosztümben, vagyis mindössze ágyékuk környékén volt ruhájuk, csokoládé bőrük úgy ragyogott, hogy tükröződni lehetett volna beane. Kis tragédiát is játszottak. A színe egy öreg ember jött nagy doronggal, veszekedés a leánnyal, veszekedés a fiúval, a vége persze az lett, hogy az öreget a fiatalok leterítik, azután sirás de nemcsak fent a fiatal szereplők részéről, hanem lent a nézőtérben is vad zokogás ment végbe és egy matróz megindultságában a kezemet szorongatta, de olyan intenzíven, hogy a következő számot már nem néztem meg attól való félelemben, hogy megint tragédia következik, ami egyben az éncsonthain tragédiája is lehet.

Azután már csak csatangoltam a városban, amelynekivilágítása olyan, hogy egyes pontjain az emberek megállana és újságot olvasnak.

A kávéházak vasárnap este nagyon népesek általában, elég olcsók is. Vigyázni kell azonban, nehogy az ember éjjeli helyre vetődjön, kicsiny helyre. Itt a tapasztalatlan idegen nagyon megjárja. Egy nyersparadicsomot, két narancsot és egy banánt fogyasztottam egy ilyen éjjeli tanyán, de majdnem annyiba került, mint a lakásom. Hiába kértem ennek a szokatlan és perfdi drágaságának a magyarázatát, a pincér nagyon udvariasan, de kissé indigáldva jelentette ki, hogy elvégre azért, hogy az ember idegen, nem kell feltétlenül éjjeli lakókba jönnie. De ha már eljött, akkor illik az éjszakai lakókat megillető gavallériát tanusítani.

Utazásom későbbi során az éjjeli lakókat nem nagyon sűrűn látogattam, egyedül egyáltalában nem mentem. Megtanultam, hogy idegenben az ember ne tanusítson gavallériát.

Marseilletől a spanyol határ gyorsvonalattal néhány óra csupán. Port Bounál lépi át az ember a francia határt. Láttamozás és lepecsételés francia részről nincs, ők csak megnézik a vizumot. A csomagokat sem vizsgálják át, töltek be lehet vinni Spanyolországba ami jólesik. A spanyol sem nagyon rigorozusok ebben a tekintetben. A spanyol határtisztt éppen, hogy megnézi van-e a bejövő idegennek lapja a regisztráción. Ezelőször az annak, vajjon hamisított vizummal jött-e az illető, vagy sem. Minden a legudvariasabban történik, hajnal van, mégis vidám kedvükben vannak a tisztviselők, köztük egy asszony, aki a női podgyászokat vizsgálja.

A vonat a reggeli órákban indul. Az első állomás Figueras. Nem vonzó, nem szép vidék, abban az értelemben, ahogy mi a tájakat szépnek mondjuk, de az égbolt felhőiben és a terep alakulásában annyi újszerűség van, hogy az ember egy más világban képzei magát. Eleinte egy kissé idegenszerűen érzi ezt az újszerűséget, azonban virágillat parfümözibe a levegőt és ez lekiesíti az embert. Figueras mellett egy mezőgazdasági és kertészeti iszola van, hosszú nagy kertekkel. Csodás bokrokkal, cserjékkel, délszaki növényekkel, magasba szökő pálmákkal.

Utások szállanak a vonatra, leginkább munkások, sőtéték vaszk sapkával, kissé érdekes, de nem annyira, hogy az ember idegenkedne tőlük. Később meg kell barátkozni velük, olyan közvetlenek és szívesek. Fent az égen még a hajnalszínre regsz, alul a horizonton tornyosulnak egymásra a felhők és úgy látszik, mintha a felkei nap valami szivárványfényt aranyozna rájuk. Sokáig nem élvezhetem ezt a gyönyörűséget, mert utitársaim reggelihez fognak és engem is bevonnak a lakomába.

Hiába szabadkozom, hogy semmiféle húst nem eszem, mert vegetárius vagyok, ők csak hajthatatlanok maradnak.

— Tessék enni kenyéret! Lenyesnek fehér kenyérből egy hatalmas karéjt és ideadják a kicsi bór-

tömlöt, hogy igyam a jó vörös spanyol borból.

Alkoholelleses vagyok — szabadkozom megint, ezt ráspektálják, de hozzáteszik, hogy nem jól teszem, az embernek sohasem megy olyan jól, hogy a borra, mint bufelejtőre szüksége ne legyen.

Es mindegyeknek van egy esete, amit érdemesnek tart elmondani. Gyorsan beszélnek, én — fájdalom — csak annyit tudok, amit pár hét alatt könyvből tanultam, de így is megértem, hogy valahol Délamerikában menyasszonya volt a fiúnak, akit elhozott a szép Spanyolországba. A fiatalasszony azonban meghalt, ezért van a fiu feketében, aki már most uj asszonyra gondol. Soha többé nem fog házasodni Amerikából: legjobb mindenben az itthoni termés.

Egy másik fiatalember harci élményeit mondja el. Hogyan szabadult a rifkek fogsága elől, nem szereti a háborút, egyáltalában nem akar többet háboruba menni, ezért jó a mostani kormányzat — mondja — mert békés szándéku.

Nők alig utaztak a vonaton, pedig már nagyon kíváncsi voltam a spanyol szépségekre. Két-három asszontképtű proletárasszony utazott a vagonban, ezek alig különböznek a világ többi proletárasszonyaitól. A szegénység uniformizálja az arcokat, ép úgy, mint a jólét. A vonat maga nem megy olyan gyorsan és főleg nem siklik olyan szép egyenletesen, mint a franciáké, ezonban a kocsi maga tiszta és a harmadik osztály is elég kényelmes. Második osztály a vonatnak nincs, kivéve a kis vicinális vasutakat, ahol azonban hiányzik az elsőosztályu kocsi.

Aki arra felé akar utazni, azt már most figyelmeztetem, hogy eltérően az olasz kocsioktól, ahol nagy kampókra akaszthatja a kabátját, itt semmiféle kampó nincs, de bent az országban sem ismerik nyilvános helyeken ezt az intéz-

Kína Shen-Szi tartományában egy év alatt két millió ember halt meg éhen

London, január 14. Nankingi jelentés szerint a Kínában működő amerikai nemzetközi segélybizottság Shen-Szi tartományból elképezott jelentéseket küld. A tartomány az éhínség és elemi csapások folytán lassankint teljesen elnéptelenedik. Hatmillió lakosból egy év leforgása alatt

ményt, a kabátját mindenki összehajta és úgy helyezi el feje fölött a hálóba. Jellemző tünet ez, a fesztelenségnek a jele, aminthogy az emberek maguk is nagyon könnyedék, gyorsan ismerkedők. Aki a kocsiá belép, azt szinte családtagnak nézik, valami nagyon kedves életközösség van a spanyolok között, cigarettával, étellel, itallal kínálják egymást és egy-kettőre körüst alakítanak. Énekelnek és olyan sejtelmes, messziről jövő vad fájdalom zeng a keleties hangjukból, hogy az embert képzeletben visszaviszik Kisázsiaiba.

Reggeli pára fátolozza a vidéket. A merre utazunk — Zaragoza vidékén — széles homlokzatu házak bukkannak elő a ködből, amit hirtelen levegővé tép a nap. A klíma szezályos, mint egy táncosnő és aki spanyol földön utazik, sohasor tapasztalhatja a gyors időváltozást.

Most már több mint érdekes a vidék. Az agyaföldek sárgája széles veteménytáblákkal, sziklás erdőkkkel, lankás részekkel épült, városos, de azért szegényes házakkal barátkozik. Minden összetart ebben az országban: az embereknek ez az első gondolata, amikor a vidéket látja és a népet. Nagy külmbségek és eltérések és mégis valami csodásan szimpatikus gomolygaban egy nagy egység.

Kicsiny állomáson áll meg a vonat: Gerona. Valami átsuhan bennem: egy visszaemlékezés a történelemből. Mossa bar Nachman, a híres Nachmanidex, akit Gerondi néven ismerünk, ő született itt. Haboztan leszálljak-e kicsi kutató utra és már vettem a kofferemet. A vonat azonban indult és vigasztalónom kellett azzal, hogy majd visszafelé való utamban jövök Geronába, föltéve, hogy elégtelen anyagot szereztem az országban.

Barcelona előtt még plasztikusabban domborodik ez a kép. Aztán a sikon nagy műhelyok és kéményes gyárak futnak az utasok előtt. Új házak, munkástanyák. Főnt a háztetőkön ruhát szárítanak, a szél lobogtatja őket, ezzel közöntik a vonatot. Egy perc még, gáz-tartályok, egy kerámiai gyár, egy csokoládé gyár és a vonat befut az üvegívek alá.

Hamburgban a szőkőár egy egész városrészt fenyeget

Minden eddigi ciklon és szőkőár borzalma eltörpül az angliai és északnémetországi vihar mellett

A londoni viharkatasztrófának 39 halottja van. A segélyhajók legénységének nagy részét kórházba kellett szállítani

London, január 14. Tegnap számában jelentette az Új Kelet, hogy az angol szigetországot végigpusztított tizenhat óras vihar oly példátlan heves-ségű volt, hogy ilyet emberemlékezet óta nem tapasztaltak az összes eddigi ciklonok és orkánok eltörpülnek mellette. Szárazföldön az eddig beérkezett jelentések szerint 13, a tengeren ugyanennyi halálos áldozata van a viharnek. London környékén számos ház is összeomlott. A La Manche csatornában elsüllyedt az admirális Saint Genny nevű vontatógőzöse, amelyet tengeri hadgyakorlatok alkalmával uszó célok vontására használtak fel. 3 tisztjét és tíz matrózát nem tudták kimenteni a hullámok közül. A gőzösről csak 3 ember menekült meg. A szélrohámok hatalmas erejére jellemző, hogy London egyik déli kerületében a vihar egy nőt olyan erővel vágott oda egy gépkocsihoz, hogy azonnal szörnyet halt. A segélyhajók viharozott legénységéből hatvanat kórházba kellett szállítani, mert magas lázt kaptak. A matrózok egy-

több mint kétmillióval csökkent a lakosság száma. Élelmiszerek szállít len és emiatt milliók éhalhál élébe. A lakosság házállatás a mostani dermesztő hid, szekereiket és házaik faalka tüzelik.

hangulag megállapították, hogy ilyen időletidőre a legöregebbek sem emlékeznek.

Berlin, január 14. Az északról jövő depresszió hatása alatt vihar söpört végig az Északi tenger délkeleti partvidékén is. Hamburgban szőkőár vélekezett s a hullámok egy egész városrészt fenyegettek. A hatóságok értesítették a lakókat, hogy el kell készülniök adandó parancsra házaik elhagyására. A szőkőár miatt a városrészeket összekötő hidakat a járókelők nem használhatják. A hajók a magas vizállás miatt nem tudnak befutni a kikötőbe.

London, január 14. A viharkatasztrófa áldozatainak száma az eddigi megállapítások szerint 39, de attól tartanak, hogy ez a szám még emelkedni fog, mert a táviró és telefonösszeköttetések megszakadása miatt több vidékről a veszteségeket még nem jelentették. A műszaki csapatok és mentők állandóan munkában vannak.

A Benschert közl

Csak ritkán fordul elő, hogy pedagógiai szimpátiának örvendő menü gyermekfalutársaságnak a meg Siegfried Lehmann járt, ahol Benschert két évről számolt meghívot érdeklő megfigyeléseit, mely pontból a legnagyobb amit valaha egy hdukált. És le kell ton fokozódó érdeke Benscherton barátai energiája és mus nem hiába vonta a szög zsidóságának szokott nyugodt bar anélkül, hogy gyitaná, vagy a h szolja dr. Lehmann munkáját és gazdál

Közve a „Kis” ahol a 3-8 éves az iskolás gyermek évek) egész az őn ség”-ig (14-18 éves megmondásból ind nevelés nem a neve mekre való kény ifjuság egyéni körü sében áll. Ha péld csoportot az ifjuság meg, hogy az egyik kárt az egész csoport zsebpénzéből közösen állólságnak és a fokok mutatja, az csak ritkán figyelhetársaság fiatal poigáják, hogy a kis büny hogy a társai meg meg van büntetve, megszokott büntetéséről pedig az egy ilyenformán felelős nyos nevelésért.

Ebből következik tekinti az ő kis fal honát, ahol mindene

Nagyon érdekes a nya annak az ifjus ott és a falun kívül dést. Ezeknek száma tekintve, hogy csup intézet. Az a 30 ifjú tézes munkái az o hogy egy idő múlva szatárnek Benschert goznak egy a

Dr. Lehmann rez ákkal illu álta

gyes bensol meni g uetét, ismerette a jegyzőkönyvének ki az a film keltett me lenlevőkben, mely működését tárta a k m olyan elethü és a bernek nem az az élvezne, hanem min v na a serény kis c erejével venne részt látjuk a fiatal fiukat zón és a konyhában, rándulásokon, a kom purimi játékoknál, fo magunknak arról a k káról, melyet a b csoportja végez. Csak hetünk rájuk, akik r alatt a semmiből és ján nemcsak elsőrang veltek, hanem a legu gazdasági telepet szer zsidó ifjú dolgozik.

Budden

Thomas Mann regénye 52 lei, németül egészv

Lepage-nál

A benschemeni gyermek-köztársaság

Csak ritkán fordul elő, hogy egy szociális és pedagógiai mű olyan széleskörű szimpátiának örvendjen, mint a benschemeni gyermekfalva. Ennek a gyermekköztársaságnak a megalapítója és vezetője dr. Siegfried Lehmann a napokban Berlinben járt, ahol Benschemen fejlődésének utolsó két évéről számolt be a nagyszámú meghívott érdeklődők előtt. Ismertette megfigyeléseit, melyek pedagógiai szempontból a legnagyobb eredményt jelentik, amit valaha egy hasonló intézmény produkált. És le kell szögezni, hogy a folyton fokozódó érdeklődés jogosult s hogy Benschemen barátainak figyelemre méltó energiája és munkája nem hiábavaló s nem hiába vonta magára egész Németország zsidóságának szimpátiáját.

Szokott nyugodt tárgyalásos modorában anélkül, hogy az eredményeket nagyítaná, vagy a hibákat eltusolná, vázolja dr. Lehmann a benschemeni iskola munkáját és gazdálkodását.

Kezdve a „Kis gyermek otthon“-on, ahol a 3—8 éves gyermekeket nevelik, az iskolás gyermek otthon-on át (8—13 évesek) egész az önálló „Ifjúsági közösség“-ig (14—18 évig) minden abból a megfontolásból indul ki, hogy az igazi nevelés nem a nevelő akaratának a gyermekekre való kényszerítése, hanem az ifjúság egyéni erőinek szabad kifejlődésében áll. Ha például az önálló ifjúsági csoportot az ifjúsági bíróság azzal bünteti meg, hogy az egyik tagja által okozott kárt az egész csoport a maga szerény zsebpénzéből közösen fizesse meg, ez az önállóságnak és a felelősségtudásnak olyan fokát mutatja, amit a felnőtteknél is csak ritkán figyelhetünk meg. E kis köztársaság fiatal polgárai ugyanis azt vallják, hogy a kis bűnös azzal a tudattal, hogy a társai miatt fizettek, jobban meg van büntetve, mint a számtalan más megszokott büntetési módszerrel. Más részről pedig az egész ifjúsági csoport ilyenformán felelős minden tagjának hiányos neveléséért.

Ebből következik, hogy az ifjúság úgy tekinti az ő kis faluját, mint a saját otthonát, ahol mindenért ő a felelős.

Nagyon érdekes a faluhoz való viszonya annak az ifjunak, aki már abszolvált ott és a falun kívül keresett elhelyezkedést. Ezeknek száma, aránylag elég nagy, tekintve, hogy csupán 3 éve működik az intézet. Az a 30 ifju, akik már mind értékes munkái az országnak, megfogadta, hogy egy idő múlva, amint tenetik viszonyát Benschemenbe, ott ingyen dolgoznak egy nagy fiatal barátainak segítségére a gazdaság felépítésében.

Dr. Lehmann rendkívül érdekes példák illusztrálta előadását. Elmesélte egyes benschemeni gyermeknek a történetét, ismertetve az ifjúsági gyűlések jegyzőkönyvének kivonatát. Különösen az a film keltett mély benyomást a jelenlevőkben, mely az ifjúság életét és működését tárta a közönség szeme elé. A film olyan élethű és közvetlen, hogy az embernek nem az az érzése, mintha filmet nézne, hanem mintha ő maga is ott volna a szerény kis csoportban és a saját erejével venne részt a munkában. Ha látjuk a fiatal fiukat és lányokat, a mezőn és a konyhában, a munkánál és kiadulásokon, a komoly gyűléseken, s a purimi játékoknál, fogalmat alkothatunk magunknak arról a hatalmas nevelő munkáról, melyet a bátor pedagógusok kis csoportja végez. Csak csodálattal tekintetünk rájuk, akik rövid 3 év leforgása alatt a semmiből és anyagi eszközök híján nemcsak elsőrangú mintá ifjakat neveltek, hanem a legnagyobb zsidó mezőgazdasági telepet szervezték meg, ahol 170 zsidó ifju dolgozik.

Buddenbroock

Thomas Mann regénye magyarul két kötetben 252 lei, németül egyszévfűzőkötésben 120 lei.

LePAGE-nál Kolozsv.

Az egész francia sajtó felzudult Schacht dr „provokáló“ beszéde miatt

Nem valószínű, hogy a magyarokkal végleges megállapodást sikerül kötni a hágai konferencián

Az amerikai delegáció részvevői a nemzetközi jóvátételi bank szervező ülésén

Hága, január 14. A hágai értekezlet tegnap már csaknem derűsnek mondható egére ismét komor fellegek gyülekeztek. A hivatalos sajtóközleményekből általában az világlik ki, hogy a magyar kérdésben csakis részletmegoldások várhatók; a német jóvátételek, illetőleg szankciók ügye pedig — Schachtnek, a német birodalmi bank elnökének megérkezését követően ismét izgalmas választra érkezett, ahonnan nagyon nehéz lesz újra a megoldás felé lendülni. Mindezt tudva és regisztrálva, alig lehet megérteni azt a csökönyös optimizmust, amivel a hatalmak képviselői a konferencia esélyeit még mindig megítélik. A konferencia legújabb eseményeiről a következő tudósítások számolnak be:

Schacht Hágába érkezett

Hága, január 14. A hat hatalom delegátusai délután két ízben folytattak eszmecsere-t. Hír szerint a szankciók kérdésében is sikerült olyan alapot találni, amely alkalmas a megegyezésre. Tardieu délután öt órakor már annak a reménynek adott kifejezést, hogy olyan szöveget vihet magával este Párisba, amelyet be lehet mutatni a francia minisztertanácsnak. Ha a tervezetet a minisztertanács el is fogadja, hivatalosan nem hozzák nyilvánosságra mindaddig, míg a többi hatalmak delegációi is hozzá nem járulnak, mert a közös tervezet ezidőig kizárólag német és francia munka eredménye.

Schacht dr. a német birodalmi bank elnöke megérkezett Hágába és délután Reynolds bankárral, a nemzetközi jóvátételi pénzügyi szervező bizottságának elnökével ebédelt. A bank ügyében dönteni hivatott bizottság délután három órakor ült össze értekezletre a Binnenhofban. Tardieuval együtt ma este Loucheur is elutazott Hágából, de Loucheur már holnap visszatér.

Stresseman politikájának megsemmisítése?

Páris, január 14. A sajtó támadja Schacht dr. német birodalmi bankelnököt a nemzetközi jóvátételi bank tegnapi bizottságában elmondott beszéde miatt. Schacht a birodalmi bank részvételét ahhoz az előfeltételhez kötötte, hogy a Youngtervet Németország hátrányára nem módosítják.

Az Oeuvre cikkében rámutat arra, hogy Stresseman politikájának megsemmisítése a német pénzügyi diktátor által meg nem engedhető dolog.

Az excelsior szintén támadja Schacht

tot s azt írja a többek között, hogy a német birodalmi bank elnöke először beárta, hogy hosszabb tárgyalásokon Hágában valamilyen megegyezésre jussanak s akkor aztán megmutatta igazi ábrázatát.

A London Daily Herald szerint, Schacht tegnap a hágai konferencián résztvevő tizenhét államot inzultálta kihívásával.

Hágában ma általános volt a vélemény, hogy Schacht fellépése hátráltatja a megegyezés létrejöttét. Most abban az irányban tesznek kísérleteket, hogy a német jegybank távolmaradása esetén más német bank utján képviseltesék Németországot a nemzetközi jóvátételi bankban.

A jogászbizottság a mai délelőtti ülésen már ezzel a kérdéssel foglalkozott.

Hága, jan. 14. Tardieu holnap féltenként érkezik vissza Hágába s érkezése után nyomban megjelenik a hat meghívó hatalom delegátusainak értekezletén, amelyen a szankciók és a mobilizáció kérdése lesz napirenden. Valószínűnek tartják, hogy a holnapi értekezlet döntése után a szankciók ügyében létrehozandó megállapodást nyilvánosságra fogják hozni.

Ugyancsak holnapra jelezték Schacht német birodalmi bankelnök azon levelének nyilvánosságra hozását is, amelyet a nemzetközi bank szervezési bizottságának elnökéhez intézett.

Szenvedély mentesek a viták a kisantant és a magyar delegátusok között

Hága, jan. 14. Loucheur elutazása előtt az újságírók előtt annak a reménynek adott kifejezést, hogy a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság péntekig elkészül a magyar kérdés rendezésével. A francia miniszter hangoztatta, hogy a hatalmak nagy érdeke fűződik a magyar jóvátételek kérdésének megelégedést keltő megoldásához.

A reggeli lapok közlése szerint nem valószínű, hogy a magyarokkal végleges egyezményt köthessenek. Legjobb, amit ezen a konferencián ebben a kérdésben elérhetnek, keretszerződés megalkotása lesz, melynek részleteit majd később dolgozzák ki.

A magyar kérdésben tegnap Aron elnöklete alatt délután a hatalmak szakértői megbeszélést folytattak a magyar delegátusokkal. Jelen voltak a megbeszélésen a kisantant részéről Titulescu és Ossucki is.

Délután a szakértők a kisantant szakértőivel folytatták a tárgyalásokat, majd este fél hétkor újra a magyar delegátusokat kérték megbeszélésre. Ez alkalommal azokról a nem-optánsperokról kértek a magyaroktól felvilágosításokat, amelyek jelenleg döntőbíráskodás alá tartoznak.

A lapok információi szerint az olasz tervezet a magyar kérdés pénzügyi részleteit úgy akarja megoldani, hogy az agrárperekben a közös kassza terhére hozza meg ítéleteit a vegyes döntőbíráskodások, míg a nem-agrárperekben az érdekelt államok saját kincstárainak kell fizetniük.

A magyar kérdésben ma a technikai kérdésekről folyik a vita. Délelőtt a kisantant delegációi és a magyar szakértők folytattak megbeszélést, délután a hatalmak szakértői tárgyalnak a kisantanttal.

A párisi „Petit Parisien“ című lap a tárgyalások folyamatáról írott cikkében kiemeli, hogy a magyar kérdés megoldása előre halad. A pénzügyi rész megoldása igen könnyű, de annál nehezebb a kérdések politikai oldalának megoldása.

Bethlen magyar miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor megbeszélést folytatott az olasz delegációval.

A kisantant és a magyar delegációk köréből szerzett információk szerint az eddigi bizalmas megbeszélések a felek nyugodt tárgyalási módra folytán teljesen zavartalanok voltak s így meg van a remény arra, hogy a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottságban is szenvedélymentes vita lesz.

Az amerikai delegáció is megérkezett Hágába

Hága, január 14. Az amerikai delegáció tegnap megérkezett Hágába s délután részt vettek a nemzetközi jóvátételi pénzügyi szervező bizottságának ülésén. Az ülésen megjelentek a francia, angol, belga és német jegybankok delegátusai is. Bachman svájci bankelnök beszámolt az értekezleten azokról a tárgyalásokról, amelyeket a nemzetközi jóvátételi pénzügyi svájci letelepedése ügyében a svájci kormányval folytatott. Ezután szervezési és technikai kérdéseket tárgyaltak.

Newyork, január 14. Megerősítik azt a hírt, hogy az amerikai bankok megtették az előkészületeket a nemzetközi jóvátételi bank Amerikára eső részjegyzésének jegyzésében való részvételle.

Szakadás fenyegeti az arab executive-t a mandátum kérdése miatt

Az arab executive elnöke kibukott a legutóbbi választásokon

Ceylon rendőrspektorát bízták meg a palesztinai rendőrség átszervezésével

Jeruzsálem, január 14. Az arabok táborában az angol mandátummal kapcsolatosan elterjedt különböző vélemények egyre tisztábban kezdenek kibontakozni. Az El Saraat Mustakim című tekintélyes arab napilap jelentése szerint, a keresztény-arab szövetséget, amelynek kongresszusán választják meg a palesztinai arab executive-t, s szakadás fenyegeti. Az arab tábor egyik tekintélyes csoportja, amely a mandátum fenntartása mellett van, szövetségbe tömörült s egyre nagyobb tért hódít. Az araboknak ez a csoportja követeli az arab executive eddigi politikájának revízióját. A fenti lap hasábjain megjelent a napokban egy tulkeremi arab kereskedő levele, amelyben súlyosan elítéli az arabok részéről szervezett zsidó-ellenes bojkottot és kifejti, hogy ez a bojkott csak arra szolgál, hogy az arab kereskedők áruiat megszokottnál magasabb áron ad-

ják el áruiat. Ebben rejlik a bojkott közvetlen oka, amelyet különösen az arab kereskedők támogatnak.

Jeruzsálem, január 14. A mandátum kérdése körül keletkezett ellentétek és surlódások a legutóbbi időkben a legfelsőbb muzulmán tanács hivatalos lapja, a Jamea el Arabia és az arab executive lapja, a Feistin közötti vitában jutottak legutóbb kifejezésre. Ezek az ellentétek újabbán a Londonba kiküldendő arab delegáció megválasztásánál is jelentkeztek.

A választást január 11-én tartották meg az arab executive rendkívüli gyűlésének keretében. Viharos összecsapások után a következő delegációt választották meg: Elnök Hadsch Amin el Hussein jeruzsálemi főmufti, titkár Auni bej Abdul Hadi, tagjai pedig Ragneb bej Nashashibi, Jeruzsálem polgármestere, Jamal Huessini és a parlament vizsgálóbizottság tárgyalásán

elmondott vallomásaival közismert Alfred Roch. Az arab executive elnöke Musa Kazim pasa és Moghanan effendi Moghanan, az arab executive egyik kimagasló vezetőegység kibukott a választáson. A választás a legfelsőbb muzulmán tanácsnak a palesztinai arab executive által képviselt irányzat fölötti győzelmet jelenti.

London, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az angol kormány Ceylon rendőrspektorát delegálta Palesztinába azzal a speciális megbízással, hogy a palesztinai rendőrséget átszervezze.

Epe- és májbántalmaknál igya rendszeresen a

Málnási SICULIA

gyógyvizet, mivel a görögös májalmakat megszünteti. — Kapható minden fűszerüzletben.

Fischer József dr képviselői beszámolója Máramarosszigeten

A zsidóság összes szervezeteinek részvételével bővítik ki a máramarosi Zsidó Választási Blokkot. A máramarosi zsidóság a megyei és községi választások előtt

Sighet-Máramarossziget, január 14. (Az Új Kelet tudósítójától). Dr. Fischer József országgyűlési képviselő csütörtökön Máramarosszigetre utazott, részben, hogy beszámoljon választóinak eddig végzett parlamenti munkájáról, részben, hogy közvetlenül is meghallgassa a lakosság panaszait. Dr. Fischer lekiradta kerületébe Weinberger Nándor, az E. Zs. N. Sz. tiszteletbeli főtitkára is.

A körülmények szeszélyének tudható be csupán, hogy azt a beszámoló beszédet, melyet dr. Fischer József már hónapokkal ezelőtt beígért a szigeti zsidóságnak, nem tarthatta meg. A máramarosi zsidóságot a közelgő közigazgatási választások súlyos probléma elé állították. Fischer képviselő lejáról nem is lehetett tehát fontosabb célja, csak hogy megbeszélje a máramarosi zsidóság vezetőivel a legsürgösebb teendőket.

A Választási Blokk érkezése.

Csütörtök este 9 órakor a zsidó Választási Blokk érkezését hívtott egybe a Mizrachi nagytermében, amelyen Máramarossziget zsidó lakosságának minden számottevő tényezője megjelent. Az érkezéskor dr. Fried Ábrahám, a máramarosi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke nyitotta meg, aki meleg szavakban üdvözölte dr. Fischer Józsefet és köszönetét fejezte ki azért, hogy megjelent választói között és felvette velük a közvetlen érintkezést.

Bejelentette azután, hogy a megyei választási listában Szigetről négy zsidó van jelölve. Keszner Dezső, a Sfatul Negustorenc elnöke, Eisenstadter Samu, a szefárd hitközség elnöke, dr. Rosner Izidor, a cionista szervezet vezető tagja és Traubkatz József, az ort. hitközség alelnöke. Míg a megye három zsidó taggal van képviselve.

Ezzel a jelöléssel — mondotta dr. Fried — szinte „fait accompli” elé lett állítva a Blokk néhány embere. Csütörtök este kérte a megyei prefektus, hogy a zsidóság jelölje ki a maga embereit, s péntek reggel már prezentálni is kellett a listát. A késő esti órákban választási Blokk gyűlést improvizálni lehetetlenség. Ezért megtárgyalta a szövegben lévő kérdést a Blokk néhány tagjával, akik osztják vele a felelősséget. Olyan négy egyént jelöltek be a megyei választmányba, akik a négy legnagyobb zsidó közületet reprezentálják Szigeten és személyük ellen senkinek semmi kifogása nincsen.

Szenvedélyes vita a jelölések miatt.

Dr. Fried Ábrahám bejelentését hosszú és szenvedélyes vita követte. Voltak egyesek, akik a Blokk kompetenciáját általában kétségbe vonták. Ennek az irányzatnak a nevében Weisz Izrael beszélt. Szerinte népgyűlés nélkül választási kérdésben a legkisebb határozatot sem szabad hozni. Az önjelölés nem egyéb közönséges visszaélésnél. S mert a jelölők fentartották maguknak azt a jogot, hogy a választások napján a neveken változtatassanak, javasolja, hogy hívjanak egybe egy népgyűlést és az küldje ki a maga jelöltjeit.

A kérdéshez még hozzászólt Stern Fischer, Rottenberg József, dr. Rosner Izidor, dr. Székely Menyhért, Koffler Mózes, Rosenthal Munis és Stern József.

Politizáljanak-e a hitközségek, vagy sem?

A vita során Sz muk Mihály, az ort. hitközség elnöke szót hozta a kérdéshez. Szerinte nagyon helytelenül jártak el a Blokk emberei, amikor a hitközség megkérdése nélkül hoztak határozatot. A hitközség, a legnagyobb zsidó organizáció, tagjai legkardinálisabb érdeke, hogy a város vezetőségében kellően, számarányukhoz mérten képviselve legyenek. A községi választásoknál is csak a hitközség közgyűlése és annak határozatai lehetnek mérvadók a Választási Blokk munkájában.

Szumuk Mihály felszólalása után párázs vita fejlődött ki akörül, hogy a zsidó hitközségek vegyenek-e részt hivatalosan a politikában vagy sem. A vitát dr. Fischer József hatalmas beszéde zárta be.

Fischer József dr. nagy beszéde.

— Mindig is azon a véleményen voltam — mondotta dr. Fischer József — hogy az igazi valóságosság az individuális életben meríti ki önmagát. Arra meg éppenséggel nincs szüksége, hogy érdekeinek megvédéséért pártokba tömörüljön. Sőt mi több: egy valóságos párt alakulásában teljesen valássalenes intenciót látok. Az ilyen közületeknek nem lehet egyéb céljuk csak hogy olyan valóságos intézményeket létesítsenek és fentartsanak, amikre egy egyén nem képes. Gondolok templomépítésre, rabbi és sóchet eltartására és egyéb rituális intézményekre. De végzetes hibát követnek el azok a hitközségi vezetők, akik könnyelműen egyik vagy másik párt érdekeihez láncolják hitközségüket.

Ezek a hitközségek csak játékbábok a hatalom mindenkori urának a kezében, ami végeredményben odavezet, hogy a hitközség, ez a legrégebbi zsidó fórum, elveszti morális létalapiját és lezüllik.

Fischer József dr. csatlakozik Stern Fischer javaslatához, mely szerint a zsidó Választási Blokk eddigi munkássága rektifikáltassék. Együtt találjanak módot arra, hogy a Blokk ki legyen bővítve valamennyi létező zsidó egyesület és frakció vezetője által.

Dr. Fischer több mint másfélórás beszéde után Rottenberg József meleg szavakkal méltatta Fischer József munkáját. Tanúságot tehettek róla — mondotta — hogy Fischer képviselő ur milyen páratlan önfeláldozással és kötelességtudással állott minden olyan zsidó ügy rendelkezésére, amelylyel akár közületek, akár magánosok hozzáfordultak és áldozatot és fáradságot nem kímélve küzdött vitális érdekeinkért.

Kibővítik a Zsidó Választási Blokkot.

Ezután Fuchs Ede biztosította Fischer József dr. nagy beszéde után a zsidó Választási Blokkot.

Ismeretlen merénylők nyolc lövést adtak le a varsói központi telefonszolgálat főnökére

Valószínűnek tartják, hogy egy kémszervezet tagjai követték el a merényletet

Varsó, január 14. Ma délelőtt a varsói telefonszolgálat főnöke ellen revolveres merényletet követték el. A merénylők 8 lövést adtak le a főnökre, melyek közül kettő talált. A merénylők elmenekültek.

Valószínűnek tartják, hogy a merénylet politikai színezetű és azon letartóztatottak környezetéből indult ki, akiket a napokban magasrangú állami funkcionáriusok telefonbeszélgetésének kiballgatása miatt tartóztattak le.

Azt sem tartják kizártnak, hogy a merényletet egy kémszervezet tagjai követték el. A főnök állapota nem reménytelen.

Gyanusmultu egyének kerültek a bukaresti rendőrprefektura vezető pozícióiba?

A „Cuvantul” feltűnéstkeítő támadása a reorganizált bukaresti rendőrség ellen. A kormányhoz közellálló lapok cáfolják a Cuvantul híreit

București-Bukarest, január 14. (Az Új Kelet tudósítójától). A „Cuvantul” legújabb számában súlyos vádak emeltek a bukaresti rendőrség néhány főtisztviselője ellen. A lap rámutat arra, hogy a rendőrség reorganizálása során olyan elemek is kerültek a bukaresti rendőrség vezető pozícióiba, amelyek ugyan csak gyanus multtal rendelkeznek. A Cuvantul szerint nemcsak Bukarestben, hanem az ország többi részeiben is történtek hibák a reorganizálás során, — nem mindenütt respektálták a törvény előírásait, az iskolai végzettség felülvizsgálása kérdésében nem jártak el a kellő szigorral és így a rendőrség reorganizálása nem hozhatta meg a kívánt eredményeket.

A „Cuvantul” szerint a bukaresti rendőrség bünyűi osztályának élére egy állítólagos volt ügyésszt állították. Ez az ember rövid, de szégyenteljes működés után szabadságot kért és kapott. Távolléte alatt egy vidéki város ügyészsége elővezetési parancsot adott ki ellene csalás miatt.

A bukaresti másodrendű kerület élére a reorganizálás után Vladescu nevezetű rendőrtiszt került. Vladescu nem akart tudomást venni a rendőrségben történt tisztogatásról és hagyta magát rendszeresen megvesztegetni. Karácsonyi ünnepek előtt, a Cuvantul szerint, nem kevesebb mint százezer lej baksist vágott zsebre a kerületéhez tartozó kereskedőktől, korcsmárosoktól és bordélyházaktól. A kormányhoz közellálló lapok cáfolják a Cuvantul vádjait.

Felmentették a mezőtelegdi „Himnusz-pör” vádlottait

Cluj-Kolozsvár, január 14. (Az Új Kelet tudósítójától). A kolozsvári hadbíró-ság előtt a biharpüspöki református lelkész és a református tanító tilt a vádlottak padján irredentizmus uszításának vádjá alatt.

Balai György református lelkész már évek óta vallásos előadásokat rendez hetenként a biharpüspöki református hívők számára. 1929 január 13-án egy ilyen összejövetelre gyülekeztek a biharpüspöki reformátusok. A gyűlés programján egy nagyváradi tanár felolvasása szerepelt, aki a magyar parasztság történetéről tartott előadást. Az előadás olyan mély hatást gyakorolt a parasztság tagjaira, hogy a parasztok népdalokra gyűjtöttek és végül a magyar himnuszt énekeltek el.

A vádirat szerint a népgyűlést rendező református lelkész és Heroeg Kálmán református tanító provokálták a magyar himnusz elénekelését és azt az atmoszfé-

férát, amely irredenta megnyilatkozásra adott alkalmat.

A tárgyalásra tanuként beidézték Tabéri Géza, a neves nagyváradi magyar író is, aki résztvett a kritikus népgyűlésen.

Tabéri Géza a tanuvallomásában kifejtette, hogy a himnusz eléneklése a nagyváradi tanár előadásának a parasztságra gyakorolt hatásában lelki magyarázatát. Az előadás nemcsak, hogy távol áll a magyar irredentizmus gondolatától, de határozottan progresszív demokratikus szellemű előadás volt.

Az ügyész vádbeszédeiben hangoztatta, hogy a január 13-i biharpüspöki magyar gyűlés irredenta jellegű volt és a lelkész a tanítóval együtt a román állam ellen szítottak hangulatot a himnusz eléneklésének kiprovokálásával.

A védelem szerepét dr. Nistor kolozsvári ügyvéd látta el, aki nagy hatá-

védőbeszédében kifejtette, hogy méltatlan a román államra az a büntető eljárás, amelyekkel holmi jelentéktelen dolgok miatt nemzeti köröket és mártírokat csatolják az emberekhez. Rámutat arra, hogy a parlamenti választások napjainak meztörtént, hogy a magyarok a választókertekben a román lobogót a magyar nemzeti színt szallagokat tűzték fel és ilyenkor szavakba énekelhették a magyar választók nemzeti himnuszukat. Így igazságosan eljárás lenne, ha ma annak a kormányzatnak az egészé alatt, mely az általános szabadságot biztosítja a nemzeti kisebbségek számára, a vádlottakat a hadbírósg elélténe.

Az elnök megkérdi ezután a lelkészt: A magyar himnusz alatt engedélyezve volt-e a román himnusz éneklése?

A lelkész: Igen!

Elnök: Megbízhat-e valakit, ha román himnusz énekelte?

Lelkész: Nem! Az én apám egy román lakta vidéken volt református lelkész és tudom, hogy azért nem büntettek meg román embereket, ha nemzeti himnusukat énekeltek. A hadbírósg honorálta a védelem argummentálását és Bolai Györgyöt valamint Heroeg Kálmánt fementette.

„Bán tiz e

Ha mi

Bucuresti-Bu Kelet tudósító tartományi igazgató „Adeverul” munkájáról. Az Új Kelet Severnek, hogy elvállalni új munkát. — Ez nem válaszolta Severnek Temesvári niszterium élére Semmitsem adó

Bocu Sever egyenlősi ünne elmult év májusi működésének m A liberálisok az egymilliórd lejt ségére. Ezzel s ünnepek mi letbe kerültek. tettem a gyulaf plomot, utakat amerikai román

Me

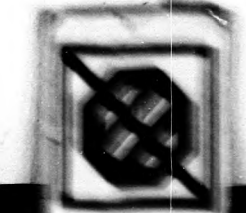
A Banca Națio

Timișoara-Te Uj Kelet tudós pénzüpaci pániki elcsendesedett. kok elleni roh helyzet megnyu mesvárira érkezé nát tartományi még a déli órá egybe a prefekt pénzüpazetek v

So

Guttman Dávid egyedül

București-Bu Uj Kelet tudós manné meggyilk mozás tegnap d zációs fordulatot kihallgatta az ál mann Dávidot, S céret. A két vall tért egymástól. vizsgálóbíró, hog személyére konce mozást. Az előző tositott letartozta mozás egyébként A Schwartz H megejtett vizsgál helyiségben a tü döt találtak, am Kelet már megí voltak láthatók. tani intézetében megállapította, h hervértől, mégpe származnak. A l Dávid pincér tul a Guttman Dávid vizsgálóbíró, hog zásu és hogy be hónapig ült. A v Guttman Dávid ta, hogy a gyilkó volna. Midón a vizsgálóbíró felm mann vallani kez Schwartz Herman meg az asszonyt.

Bocu Sever apostoli munkát akar végezni a Bánátban

„Bánát 700 kilométerre van Bukaresttől, de tiz esztendő alatt egyetlen kérvényre sem érkezett válasz“

Ha minden tartomány annyi adót fizetne, mint Bánát kétszázmilliárd lej lenne az állam költségvetése

Bucuresti-Bukarest, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Sever Bocu, a bánát tartományi igazgatója, nyilatkozott az „Adeverul“ munkatársai előtt munkaprogramjáról. Az újságíró felemlítette Bocu Severnek, hogy híre szerint nem akarja elvállalni új méltóságát.

— Ez nem felel meg a valóságnak, — válaszolta Sever Bocu. Szívesebben megyek Temesvárra, mint valamelyik minisztérium élére. A miniszterség hiúsága? Semmitsem adok rá.

Bocu Sever elmondta ezután, hogy az egyesítési ünnepségek megrendezése az elmúlt év május 10 én eddigi miniszteri működésének maradandó emléke marad. A liberálisok azzal vádolták meg, hogy egymilliárd lejt költöttem el az ünnepségekre. Ezzel szemben tény az, hogy az ünnepségek mindössze huszonnolomillió lejtbe kerültek. Ebből a pénzből befejeztettem a gyulaféhérvári koronázási templomot, utakat köveztettem ki és ötszáz amerikai románok az ünnepségeken való

részvételét tettem lehetővé.

Ugyancsak ebből a pénzből adtuk ki Erdély és Bánát monografiáját, a „Prager Presse“, a lengyelországi „Epos“ és a párisi „L'illustration“ román számait. És nem utolsó sorban ebből a pénzből fedeztük a gyulaféhérvári ünnepségeken résztvevő kétszáz ezer főnyi tömeg lakomájának költségeit is. Olyan hatalmas bankett volt ez, amelyet csak egyszer kétszer esztendőben rendeznek.

— Milyen tervvel veszi át a Bánát vezetését? kérdezte az újságíró.

— Apostoli munkát akarok a Bánátban végezni. Az én programom gyors és olcsó igazságot szolgáltatni. A Bánát hétszáz kilométerre van Bukaresttől. Bárki is fordult az elmúlt tiz esztendőben kérvénnyel a bukaresti minisztériumokhoz, nem kapott választ. A bánát szükségleteit nem is értheti meg egy miniszteri igazgató. Nem lehet a bánátot Bukarestből adminisztrálni. A tartományi igazgatói méltó

ság — mondotta ezután Bocu Sever — több és fontosabb, mint egy miniszteri ténce.

Elmondta ezután Bocu Sever, hogy a Bánát az ország leggazdagabb tartományi igazgatósága. Ha az ország többi részeiben is aránylagosan annyit fizetnének, mint a Bánátban, úgy az állam költségvetése kétszázhuszmilliárd lejté ragna. Temesváron csaknem ezer gyár van. Bocu Sever kötelességének tartja, hogy a Bánát gazdasági intézményeinek fejlődését előmozdítsa. Olyan intézmények ezek, amelyek bármely nyugati állam díszére valóznak. Az elmúlt esztendőben az előző kormányok gazdaságpolitikája nemcsak, hogy megakadályozta fejlődésében a Bánát gazdasági életét, de mindent elkövetett a Bánát virágzásának ellensúlyozására. A tartományi igazgatóság célja éppen az, hogy több levegőt, szabadabb mozgást, szabadságot és jogot biztosítson a dolgozó tartományoknak.

Megszűnt a pánikhangulat a temesvári pénzpiacon

A Banca Naționala gyorssegélyeket bocsátott az aradi és temesvári pénzpiac reneelkezésére. A kormány is inter-veniait a krízis leküzdése érdekében

Timișoara-Temesvár, január 14. Az Uj Kelet tudósítójától. A temesvári pénzpiac pánikhangulata a mai nappal elcsendesedett. A betéteseknek a bankok elleni rohama alábbhagyott. A helyzet megnyugodott. Ma délben Temesvárra érkezett Bocu Sever, a Bánát tartományi igazgatója. Bocu Sever még a déli órákban érkekezletre hívta egybe a prefekturára a hatóságok és a pénzüntézetek vezetőit. Az érkekezlet

után Bocu Sever kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a krízis elmultnak tekinthető.

— Ugy a kormány, mind a Banca Naționala — mondotta a tartományi igazgató — minden lehetőt el fogunk követni a helyzet sürgős és teljes szánálása érdekében. Egyelőre a jegybank 20 millió lejt bocsájt a temesvári és 25 millió lejt az aradi pénzpiac ren-

delkezésére. Közmunkaiügyi célokra 200 millió lejt bocsájt a kormány a Bánát rendelkezésére.

Itt említjük meg, hogy dr. Heller László, a Temesvári Bank vezetőigazgatója, az Angol Magyar Bank reprezentánsa ma délelőtt átvette hivatalát. Az új igazgató hivatalbaléptét általános melegegedéssel vette tudomásul a temesvári pénzpiac.

Tisztázódott a bukaresti gyilkosság rejtélye

Schwartz Hermann gyilkolta meg feleségét

Guttman Dávid a gyilkos egyik alkalmazottja elmondja, hogyan történt a gyilkosság. Schwartz Hermann egyedül ura akar lenni vagyonának. Guttman véres lábszárvédője vezette nyomra a hatóságot

Bukarest-Bukarest, január 14. Az Uj Kelet tudósítójától. Schwartz Hermanné meggyilkolása ügyében a nyomozás tegnap délután folyamán szenzációs fordulatot vett. A vizsgálóbíró kihallgatta az áldozat férjét és Guttman Dávidot. Schwartz Hermann pincérét. A két vallomás több pontban eltért egymástól, ami arra készítette a vizsgálóbíró, hogy Schwartz Hermann személyére koncentrálja a további nyomozást. Az előző napok során fogantott letartóztatások ügyében a nyomozás egyébként is zsákutcába jutott.

A Schwartz Hermann bodegájában megjejtett vizsgálat során egy mellék-helyiségben a tükör mögött lábszárvédőt találtak, amelyen, mint azt az Uj Kelet már megírta, vérfoltok nyomai voltak láthatók. A törvényszék vegytani intézetében megjejtett vizsgálat megállapította, hogy a véryomok embervértől, mégpedig friss embervértől származnak. A lábszárvédő Guttman Dávid pincér tulajdonát képezte. Erről a Guttman Dávidról megállapította a vizsgálóbíró, hogy piatraneamtí származású és hogy betörés miatt több hónapig ült. A vizsgálat eddigi során Guttman Dávid következetesen tagadta, hogy a gyilkosságról tudomása lett volna. Midőn a véres lábszárvédőt a vizsgálóbíró felmutatta előtte, Guttman vallani kezdett. Elmondta, hogy Schwartz Hermannal együtt gyilkolták meg az asszonyt. Schwartz Herman ki-

Schwartz lakása felé. Az asszony süvet ülve várta haza a férjét. Ez, midőn felesége háta mögé került, a kezében lévő vasdoronggal teljes erejéből az asszony felé sújtott. Erre Guttman Dávid is előszedte a magával hozott vasdorongot, amelyet a lakás ajtajában hagyott és együttesen addig ütöttek a szelentette neki, hogy ha az asszony meghal, úgy a vagyon egyedül az övé marad és annak egy részét meg fogja osztani Guttman Dáviddal.

Ilyen előzmények után a végzetes éjszakán tizenegy óra után néhány perccel Schwartz Hermann és a pincér bezárták a bodegát és az üzletet záró vasdorongokkal felszerelve, elindultak

recesétlen asszonyt, míg az kiadta lelkét. A bonctani vizsgálat szerint harminc ütést adtak le Schwartz Hermannra.

Guttman Dávid vallomása után a vizsgálóbíró kihallgatta Schwartz Hermann, ez azonban a pincér vádjai ellenére is cinikusan tagadta azt, mintha a gyilkosságról tudomása lett volna. Ugy Schwartz Hermann, mint Guttman Dávidot letartóztatták. A család ismerőseinek vallomásából megállapítást nyert, hogy a Schwartz házaspár igen rossz házasságot élt, Schwartz gyűlölte feleségét és meggyilkoltatta, hogy a vagyonnak egyedül ura maradjon.

Tizrendbeli szökés, lopás, sikkasztás és feljebbvalóval szemben elkövetett inzultus címén három évi fegyházra ítélték egy közkatona

Cluj-Kolozsvár, január 14. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári hadbírósg rendkívül érdekes katonai bűnygyben hozott ma súlyos ítéletet. A vádlottak padján Gojdea György, a kolozsvári 11 es lovos ezred közkatonaia ült lehorgasztott füllel és látszólag megtört lélekkel. Beesett arcának sápadtsága fel feltörő sóhajok, az

ideges arandulások a vádlott baljóslatának keserű megnyilvánulásai voltak, melyekkel a hadbírósgági ítélet elé tekintett. Gojdea Györgynek hatalmas dosz-sziája fekszik a hadbírósg zöld asztalán. A nagy bűnlajstrom tizenegy rendbeli szökésről, katonai lopásról, feljebbvaló ellen elkövetett súlyos inzultusról, csa-

lásról, sikkasztásról regélnek sinter fantasztikus történeteket.

A vádirat szerint Gojdea György leutóbb dezertálása előtt súlyosan inzultálta Roman Viktor feljebbvalóját, aki hosszabb idejű orvosi kezelés után gyógyult ki súlyos természetű sérüléseiből. Gojdea tisztában volt az inzultus veszélyös következményeivel és megelégedett benne a 11-ik szökés gondolata. Üresein azonban nem akart megszökni és miután úgy okoskodott, hogy egy újabb bűn miatt sem változtat feljebbvalójának csöppe sem hízellig véleményén — elemelt a kaszárnyában talált értékesíthető tárgyakat és azokkal együtt 1929 június 2-án eltűnt a kaszárnya láthatáráról.

A katonaszökevény csakhamar értékesítette Kolozsváron a lopott tárgyakat. Miután pénze elfogyott, eltűnt K-vártól. Június 18-án megjelent Feleken Campinean László nevű ember lakásán, akivel elhítette, hogy ő dus gazdag földbirtokos és a kolozsvári tüzér ezred tartalékos kapitánya. A jóhiszemű embernek beadtta, hogy Kolozsvár melletti faluban lakó Gáspár nevű korcsmárosnak kölcsön, adott 80 ezer lejt és fel akarja keresni a korcsmáros, hogy pénzét beinkasszálja. Gojdea nagyképűsége és halatlan biztos fellépése eloszlattak Campinean minden kételyét. Gojdea tüzletet ajánlott Campineannak, hogy egy hónapig tartsa el és vegye gondozása alá három disznóját és ezen sziveségének jatalmál neki fogja ajándékozni az egyik disznót, valamint a Gáspárnak hitelezett 80 ezer lejt felajánlotta kölcsönképen.

Campinean a kínálkozó jó tüzlet reményeinek örmébe meginvitálta vendége a falu korcsmájába. Amikor visszatért a korcsmából Campinean lakásába, Gojdea kedvet kapott Campinean, Todor nevű fián kacérkodó elegáns öltönyre és azaz az ürüggyel, hogy az tüzlet érdeke meghívja, hogy imponáló öltözékben jelenjen meg Gáspár korcsmáros előtt, kölcsönkérte Campinean Lászlótól fiának szép ruháját. Ezenkívül 300 lejt kért Gojdea Campineantól a disznók szállítási költsége címén.

Miután megállapodtak az üzleti feltételekben, Gojdea és Campinean nekiygtak az országutnak, hogy felkeressék Gáspár korcsmáros a 80 ezer lejt beinkasszálása céljából. Amint megérkeztek a korcsmáros házához, Gojdea bement a házba, míg Campineant a kapunál hagyta várakozni. Hosszu órák teltek el és Gojdea még mindig nem jött ki a házból. Campinean nyugtalan várakozása egy fokozódott, végül elhatározta magát, hogy bemegy a házba. Itt azonban kiábrándító csalódás érte, mert kistült, hogy Gojdea azért hagyta a kapunál Campineant hogy az udvaron keresztül a ház tülse kijáratán megszökhesen a Campinean. Todor szép ruhájával és a kölcsönkapott 300 lejjel, Campinean László keserű csalódással tért haza falujába. Néhány nap múlva a fiatal Campinean az uccán megpillantotta ruháját és Gojdeat a rendőrségre kísértette. A rendőri vizsgálat megtörténte után Gojdea Györgyöt katonai kíséret mellett visszatoloncolták ezredéhez, ahol megindították ellene a katonai eljárást.

A hadbírósg mai tárgyalásán bűnőnek mondotta ki Gojdea Györgyöt tizenegy rendbeli szökésben, katonai mivoltában elkövetett lopásban, feljebbvalójának megtámadásában és csalásban. A hadbírósg három évi fegyházra ítélte Gojdea Györgyöt, aki az ítélet kihirdetése után a szuronyos örök között, megtörtén hagyta el a vádlottak padját.

Ha enyhíteni akarja gyomorfájdalmait Ha el akarja tüntetni a pöffedség örötét Ha meg akarja akadályozni gyomorégését és székrekedését

akkor vegyen Magnezium Perhydrolt. Sok gyomorbajt a gyomorsav túltengése idézett elő. Magnezium Perhydrol azonban semlegesíti ezt a túltengést és ilyen módon a baj okát is megszünteti. Magnezium Perhydrol (a név törvényesen védve) kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdelyi és banság zsidóság napilapja.
Szerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Szerkesztői szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. Matel Millo 6.
Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A szamosujvári zsidó ifjusági egyesület műsoros táncestélye. Január 4-én lejött le a szamosujvári zsidó ifjusági táncestélye, mely egy erkölcsileg, mint anyagilag legfényesebb eredménynek örvendett. A kintünően összeállított program a Weisz Kató és Köves Illi által precizen interpretált zongora nyitánnyal vette kezdetét, melyet a Patai Lili mély átérzéssel előadott román ávalata követett. Ezt követte a „Szakítás” című egyfelvonásos vigjáték, amelynek szereplői Hönig Ilus, Weisz Kató és Herschkovits Benjamin tudásuk legjavát adva, elsőrangú alakításokat nyújtottak. Weisz Mucu, Klein Lizi frappáns gyerektáncokkal arattak megérdemelt sikert. A program legkiemelkedőbb pontja a dr. Mihály Manó és Herschkovits Benjamin által előadott „Zsuzsánna és a vének” című jiddis paródia volt, amely a világgal extázisba hozta a közönséget, mely szeretetének kifejezéseken szünni nem akaró tapsával hívta lámpák elé a szereplőket. Rosenfeld Szidi és Weisz Helénke nagyon ügyesen előadott táncduójukkal arattak szép sikert. A program utolsó száma a „Piros bugyelláris” című egyfelvonásos vigjáték volt, amelynek szereplői Perkas Margit, Rosenfeld Szidi, Herschkovits Benjamin, Herschkovits Béla, Frenkel Ferenc, Klein Jenő és Friedmann Béla voltak, kik kintünő játékkal a közönség legteljesebb elismerését vívták ki. Az egyes számokat Goldstein Adolfiné urnó finoman szellemes konferansza vezette be, ki az estély rendezését nagy körültekintéssel és hozzáértéssel vezette. A műsort tánc követte, mely a késő reggeli órákban a legkellemesebb hangulatban ért véget.

A szépségverseny győztesei Meissler Bella, Hönig Ilus és Goldstein Manci lettek.

Hevesi Piroka és Pfeiffer Alfréd hangversenye. Január 16-án, csütörtökön a kath. gimnázium dísztermében este fél 9 órakor tartja a kiváló művészpár nagy érdeklődéssel várt közös hangversenyt, grandiózus műsorral. Jegyek Lepszenál kaphatók.

A világ autóállománya: 32 millió. Newyorkból jelentik: A világ autóállománya a múlt év végén amerikai becslés szerint 32 millió volt. Ebből 80 százalék az Egyesült Államok területére esik. Európában az összállomány 17, Ausztráliában 2 százaléka található, míg Afrikában és Ázsiában együtt tesz ki a gépkocsik száma a világ összállományának egy százalékát.

Uj arató és cséplőgéppel kísérleteznek Kanadában. Londonból jelentik: A Daily Telegraphnak jelentik a kanadai Montrealból, hogy ott új arató és cséplőgéppel kísérleteznek, amelynek kezeléséhez elegendő az eddigi tizenhat gépkezelő helyett négy ember. A gép aratás után rögtön kicséplé, szárazba önti a gabonát és berakodásra elkészíti.

Bonyolódik a Gaby Deslys-féle hagyatéki ügy. Párisból jelentik: A Paris Midi közlése szerint jelentkezett egy tanu a rendőrség előtt, aki a leghatározottabban állítja, hogy a Biarritzban élő Navratil Hedvig nem az igazi és hogy az elhalt Gaby Deslys helyéig az igazi Navratil Hedviggel azonos.

Katasztrófális méreteket ölt a braziliai hóhullám. Londonból jelentik: A Press Association tudósítója jelenti Rio de Janeiróból, hogy a braziliai főváros környékén az elviselhetetlen hóhullám heve tovább fokozódik. A kutak és torrácsok kiszáradtak s a lakosság most már ivóvíznek is kénytelen kengervizet használni.

Meghalt Edward Bok az amerikai békepostol. Newyorkból jelentik: Edward B. Bok, a híres amerikai békepostol, a floridai Lake Walesben 67 éves korában szívbajban meghalt. Edward Bok, aki a Bok Szótészindikátumnak volt az elnöke, vagyona nagy részét még életében jótékony célra fordította. 1923-ban százszáz dollárt kínált a legjobb tervre, amely a tartós világélelme biztosíthatja s mint ismeretes, a díjat 1924-ben meg is nyerték.

A Házi munka dacára ápoltt kezek

NIVEA KRÉM által.

Minden háztasszony ezt a hírt örömmel fogadja. Tudja, hogy ledolgozott keze befolyásolja társadalmi jó hangulatát. Ovjá kezeit, egy vékony Nivea-Krém réteg által, attól hogy a kezek ne nézzenek ki leolgozottoknak. NIVEA-KRÉM Bacterit-et tartalmaz, gyorsan behatol a bőrébe, megállítja, hogy valamilyen fényt hátrahagyjon. Bőrét, megmunkálásnak dacára simán tartja. Használjon naponta NIVEA-KRÉMET.
 Dobozok: Lei 10.—, 16.—, 34.—, 72.—
 Tubusok: Lei 50.—, 45.—
 Emil Zeiler, Braşov-Brasso, Vasur-szeca 43

Vajda hajlandó Popovici Mihálynak átengedni a belügy-minisztériumot,

csak hogy a volt pérzügyminiszter visszatérhessen a kormányba

Bucureşti-Bukarest, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Viitorul ma délutáni számában leközli azt a memorandumot, amelyet Bratianu Vintila szombat délelőtti audienciáján a régens-tanács előtt felolvastott. A memorandum — amelyről egyébként az Uj Kelet tegnapi számában már beszámoltunk — valóban fantasztikus kijelentéseket tartalmaz. Bratianu Vintila figyelmezteti benne a régens-tanácsot, hogy oszlassa fel a vojnikszervezeteket, mert ezeknek léte és működése belső háborúval fenyegeti az országot, amennyiben a régens-tanács nem hinne Bratianu Vintilának és nem tenné meg a szükséges lépéseket, úgy a liberális párt szükségének tartja, hogy egymaga vegye kezébe az ország nyugalmának biztosítását.

Az Adeverul jelentése szerint a kormány átszervezése február első napjai-

ban minden körülmények között megtörténik. Egyre valószínűbb lesz az, hogy Popovici Mihály visszatér a kormányba, annál is inkább, mert azok az okok, amelyek annak idején Popovici Mihály lemondásának indokolására felhozta, (hogy tudniillik Sarateanu régens sógora), nem voltak komolyak és azokat a régens-tanács sem tette magáévá. Vajda Sándor belügyminiszter visszatérése még nem bizonyos. Nincs kizárva, hogy a belügyminiszter egy hónappal meghosszabbítja bécsi tartózkodását. A kormány átszervezése ettől függetlenül meg fog történni. Vajda belügyminiszter állítólag annyira ragaszkodik Popovici visszatéréséhez, hogy hajlandó neki a belügyi tárcát cédálni. Ebben az esetben Vajda az ipari és kereskedelmi minisztérium vezetését venné át. Ezek a hírek természetesen megerősítésre szorulnak.

Levetette magát a negyedik emeletről és szörnyethalt egy kolozsvári ügyvéd

Dr. Ürmössy Sándor megrendítő iragédiája

Cluj-Kolozsvár, január 14. (Az Uj Kelet tudósítójától). Borzalmas kimenetelű öngyilkosság történt ma délben 12 órakor az Első Erdélyi Biztosító társaság Egyetem-utca 1. szám alatti palotájában. A megrendítő öngyilkosság áldozata dr. Ürmössy Sándor ismert kolozsvári ügyvéd, a Gazdák Takarékpénztárának ügyésze és jogtanácsosa.

Dr. Ürmössy már hetek óta idegbajban szenvedett és az a feldult lelkiállapot, melynek forrása az öngyilkosságba sodorta, immár hetek óta észlelhető volt az ügyvéd magatartásában. Dr. Ürmössy a nagy élettusa szívalomharcának áldozata és családja körében számtalanszor hangzottatta kibíratatlan szenvedéseit. Legutóbb a következőket mondta hozzátartozói-

nak: Csak kin és szenvedés számomra ez az élet s ha nem gondolnék családomra, öngyilkossággal szabadítanám meg magamat a szenvedésektől.

Ürmössy Sándor lelki bántalmait és idegbaját az utóbbi napokban egyre nagyobb méreteket öltött. Ma délelőtt, amikor felszaladt a négy emeletes bérapalota lépcsőin, az emberek észrevették felkorbácsolott lelkiállapotát. De senki sem hitte, hogy a következő pillanatban dr. Ürmössy Sándor holtan fog fekélni a bérapalota kicementezett udvarán.

Amint az ügyvéd felért a harmadik emelet folyosójára, hirtelen lendülettel átvette magát a folyosó korlátján és a három emeletes magasságú bérapalota udvarának kövezetére zuhant. A borzalmas látvány szemtanuinak sikol-

tozására összeverődött a bérapalota lakóinak egész tömege, akik borzadva nézték az utolsókat hörgő szerencsétlen embert. Nyomban értesítették a mentőket, akik azonban már csak a beállott halálhoz érkeztek.

A véres öngyilkosságról azonnal értesítették Ürmössy hozzátartozóit. Ürmössy felesége az eléje táruló borzalmas látvány hatása alatt rögtön elájult.

A rémes öngyilkosság híre pillanatok alatt járta be az egész várost és általános megdöbbenést és részvétet kel-

tett.

A öngyilkos emberen külső vuzódások nyomai nem igen voltak láthatók és a halált belső vérzés idézte elő. Az öngyilkosság helyszínére dr. Clonta rendőrprefektushelvettes és dr. Hosszu törvényszéki orvossal az élen megjelentek a hatóságok. Muresan elsőkerületi rendőrkomiszár jegyzőkönyvet vett fel a tragikus esetről. Dr. Ürmössy Sándor ruhájának zsebeiben két levelet találtak. Az egyiket családijához, míg a másikat Csoma bankigazgatóhoz intézte. Hozzá tartozóihoz intézett levelében a következőket írja a szerencsétlen ember:

„Meg kellett tennem ezt a végzetes lépést, mert az öröklet már kitörőben van és tegnap szinte meggyilkoltak beneteket. Isten rendelte, hogy így történjék. Sándor.”

Csoma bankigazgatóhoz intézett levelében arra kéri a bankigazgatót, hogy ne engedje családját az elhagyatottság szomorú sorsára jutni és vegye őket pártfopásába.

Dr. Ürmössy Sándor közismert tagja volt Kolozsvár társadalmának és jelentős szerepet játszott a város jogász köreiben.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik megboldogult leányom temetésén megjelenésükkel fájdalommat enyhíteni akarták, ezúton mondok köszönetet. Özv. Bolchoverné.

— **Megszökött a banditák fogságából az elrabolt kínai admirális.** Londonból jelentik: Nankingból érkezett jelentések szerint Jung-Csu-Jang admirális, akit január negyedikén kommunista rablók fogságba vettek, megmenekült s jelenleg Fuceuban tartózkodik. A tengernagy átveszi a délkinai kormány flottájának parancsnokságát.

— **Lévay Ilonka énekli a címzerepet a Román Opera ma esti „szidónó” előadásán.** Lévay Ilonka, a Kolozsváron közismert, kintünő operanékesnő, aki hosszabb idő óta nem szerepelt operaszínpadokon, ma este újra fellép a Román Operában. M. Lévay Ilonka ezúttal a „Szidónó” címszerepét fogja éneklni, melyben már számos forró sikert aratott. Az előadás iránt művészkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Jaspár Brüsszelbe utazott.** Hágából jelentik: Jaspár belga miniszterelnök tegnap rövid időre Brüsszelbe utazott, hogy a belga minisztertanácsban elnököljön. Jaspár ma este, legkésőbb holnap reggel visszatér Hágába.

— **Borzalmas robbanás pusztította el Philadelphia legnagyobb színházát.** Newyorkból jelentik: Eddigél ki nem derített okból borzalmas robbanás történt a philadelphiai Globe Theaterben. A robbanás olyan erejű volt, hogy a központban levő színháznak egy mértődnnyi körzetében minden ablak betört és számos épület súlyos rongálódást szenvedett. A robbanást tűz követte, amely a színház nagy részét elpusztította. Szerencsére a robbanás nem előadás közben történt, de a balesetnek így is sok sebesültje van, akik közül hatot életveszélyes sérülésekkel szállítottak kórházba.

— **Enyhe, derült idő várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint tulajdonmódan derült, nappal enyhe időjárás várható, éjjeli fagygal. A hőmérséklet Budapesten ma délben 9° Celsius.

Keveset,
 de értékeset a háborús irodalomból
 Renn: A háború — — — — — 204
 Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan — — — — — 123
 Kapható az Uj Kelet könyvosztályában
 ktte 163

Hirdessen az Uj Keletben

Mi ujság

A palesztinai most hozta nyilvános statisztikát. Esze 1,200.000 utas ves az 1928 as 770 es csaknem 60 százaléknak legnagyobb része lére esik, abban az autóközlekedés lett ez országban inkább a kényelm vonatot veszi igénybe.

A palesztinai zsidó tanu, többek között linsky — azt vall tuviahi kolonizáció vezethető vissza, sőt nem teljesítő nyiban tétlenül ne. A jaffai kerület két arab rendőr miatt 6—6 hónap zárt ajtó mögött land bíró — mint a szennyes ruhát. Mindkét rendőrt ban, hogy kötele olyan időben, ami vagyonzbiztonsága.

A Moza bali kolozsával vádolt folyamatban a per hallgatták a kolozsójét is, aki tagajólyt rablásról és lett volna. A per nek hallatára azt „Fejzeze ki elism zugabb ember, aki tam. Szégyelheti r

Azok a bandák, nyugati részét ves nulkak vissza ny felé. Ez a gyors az erőlyes rends ható, amelyeket az országban ezen életheléptettek. A csapatok arról tes erőlyes intézkedés ményel járt és h veszélyeztetett t tőlük.

Arab tanuvallo ellen megindított men, hogy Bait V ban meggyilkoltak Camp vizsgáló 9-én beszúntette, hogy az arab tuz zudtak s nyilván hogy ártatlan en. A megvádolt zsidó ajánlására Bernar tott több tanut s vád alaptalanságá

A konzervatív szül a munka politikai

London, január támadja a koruá szomai és indiai pok szerint a kor mány gyarmatkor a parlamentben lalnia.

A szovjet és a világhírű alkotásának s létesítenie By

London, január ted Press moszk szovjetnek az e Ferenc József állomásának sike tenie Byrd para ciójával. A küld kölcsönös udvöz táviróján közvet írását, ez orosz ben az északsar két földrajzi por két és félezer m

A leggyönyörűbb ajándék! Rendkívül kedvező áron!

A zsidó művészet remekei

Birnbaum Uriel:

Moses

50 képből álló ciklus diszes vászonkötésben.

Ára 1350 lej helyett 700 lej

Kapható 3 havi részletfizetésre is, mely esetben átvételkor 300 lei (és portó), az egymásután következő 2 hónapban 200-200 lej fizetendő.

Abel Pann:

Die Bibelin Bildern

24 pasztelkép 30x37 nagyságu vászonkötésű albumban.

Ára 1890 lej helyett 4 havi részletre 1000 lej, készpénzfizetés 900 lej.

Részletfizetés esetén 900 átvételkor 400 lej (és portó) az egymásután következő 3 hónapban 200-200 lej fizetendő.

Kapható az „UJ KELET” könyvosztályában

Dr. Bayer-féle Purgen (Purgó) az ideális hashajtó

Mi ujság Palesztinában

A palesztinai közlekedési hivatal most hozta nyilvánosságra az 1929-es statisztikát. Eszerint ebben az évben 1,200.000 utas vette igénybe a vasutat, az 1928-as 770 ezerrel szemben. Ez a szám 60 százalékos emelkedés, melynek legnagyobb része az év második felére esik, abban leli magyarázatát, hogy az autóközlekedés annyira bizonytalan lett az országutakon, hogy a közönség inkább a kényelmesebb, de biztosabb vonatot veszi igénybe.

A palesztinai vizsgálóbizottság előtt több zsidó tanu, többek között Abraham Wolinsky — azt vallotta, — hogy a beerutivai kolónián történt események arra vezethetők vissza, hogy az arab rendőrség nem teljesítette a kötelességét amennyiben tétlenül nézte az eseményeket.

A jaffai kerületi bíróság most ítélte el két arab rendőrt kötelesség mulasztás miatt 6-6 hónapra. A tárgyalás teljesen zárt ajtó mögött folyt le, mert Copeland bíró — mint mondotta — nem akarja a szennyes ruhát nyilvánosság előtt mosni. Mindkét rendőrt bűnösnek találták abban, hogy kötelességüket mulasztották olyan időben, amikor a lakosság élet és vagyonbiztonsága veszedelemben forgott.

A Mozaik belső Makleff család meggyilkolásával vádolt 12 arab ellen most van folyamatban a per. A per folyamán kihallgatták a kolónia arab falujának vezetőjét is, aki tagadta, hogy a kolónián folyt rablásról és fosztogatásról tudomása lett volna. A per vezetője de Freitas ennek hallatára azt mondta a tolmácsnak: „Fejezze ki elismerésemet. Ő a leghezugsabb ember, akivel életemben találkoztam. Szégyelheti magát!”

Azok a bandák, amelyek Felsőgallia nyugati részét veszélyeztették, sietve vonulnak vissza nyugati irányban Sziria felé. Ez a gyors visszavonulás azoknak az erélyes rendszabályoknak tulajdonítható, amelyeket a banditák lelküzdésére az országnak ezen részén rövid idő óta életbe léptettek. Az itt működő rendőrcsapatok arról tesznek jelentést, hogy az erélyes intézkedés a legteljesebb eredményt járt és hogy nemsokára az egész veszélyeztetett területet megtisztítják tőlük.

Arab tanuvalomások alapján öt zsidó ellen megindították az eljárást azon címen, hogy Bait Wegan zsidó elővárosában meggyilkoltak egy arabot. Camp vizsgálóbíró az eljárást január 9-én beszüntette, mert megállapítást nyert, hogy az arab tanu tendenciózusan hazudtak s nyilvánvalóan összeesküdtek, hogy ártatlan embereket tönkretesznek. A megvádolt zsidókat a jogvédő iroda ajánlására Bernard Josef ügyész támogatott több tanu sorakoztattak fel, míg a vád alaptalanságát bebizonyították.

A konzervatív párt támadásra készül a munkáskormány gyarmatpolitikája ellen
London, január 14. A konzervatív sajtó támadja a kormányt a délafrikai, nigériai, szomali és indiai zavargások miatt. A lapok szerint a konzervatív pártnak a kormány gyarmatkormányzati politikája ellen a parlamentben is élesen állást kell foglalnia.

A szovjet északsarkvidéki rádióállomásának sikerült összeköttetést létesítenie Byrd délsarki expedíciójával
London, január 14. — A British United Press moszkvai jelentése szerint a szovjetnek az északi sarkvidéken lévő Ferenoz József földön elhelyezett rádióállomásának sikerült összeköttetést létesítenie Byrd parancsnok délsarki expedíciójával. A küldött rádiógramokban a kölcsönös üdvözlések után Byrd szikratávíróján közvetítette a délsarki este leírását, az orosz rádió állomás ezzel szemben az északsarki hajnalról számolt be. A két földrajzi pont közötti távolság tizenkét és félezer mérföld.

Közgazdaság

Ez év végén minden romániai pénzintézetnek aranyvalutában kell elkészíteni a mérleget

A pénzügyminiszter megbízásából most készítik az aranymérlegről szóló törvénytervezetet

București-Bukarest, január 14. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy áttér az aranyvalutára. A miniszter terve szerint az aranymérlegre való áttérés kötelező jellegű és ez az új rendszer az új stabil valuta alapján történik meg. A stabil valuta alapja a lej. A stabilizációs törvény végrehajtása után az aranymérleg alapul szolgálja a lej 1929 február 7-iki kurzusa lesz.

Az aranyvalutára való áttéréssel megkezdődik a gazdasági életben a realitás uralkodása. A vállalatok aranymérleg hiányában, bár eddig is kimutatták nyereségüket, mégis ez a nyereség csak látszólagos volt. A papírmérleg azon alapul, hogy a vállalati vagyontokat leértékelték s így most első teendő lesz az

aranymérleg készítésénél a leltárok konvertálása reális pénzegységre. Ez aztán magával fogja hozni azt, hogy a vállalatok részvényei visszakapják valódi értéküket és a mérleg a tényleges vagyon és a ténylegesen elért nyereség igazi tükröképe lesz.

Magdearu pénzügyminiszter az aranyvalutára való áttérés előkészítésére bizottságot küldött ki, hogy az aranymérlegre való áttérés módjait kidolgozza és az azzal összefüggő kereskedelmi törvényeket reformálja. A készülő aranymérleg-törvény újból rendezi a cégbejegyzéseket és az ezzel összefüggő pénzügyi rendszabályokat, valamint a mérlegkészítéssel kapcsolatos fennálló törvények főbb rendelkezését fogja módosítani.

A likörgyárak a szeszitalok 16 és félszázalékos forgalmi adójának törlesztését kérik

A január elsején életbe lépett forgalmi és fénnyüzési adó-törvény a likör és rumkészítményekre 16 és félszázalékos forgalmi adót rótt ki, tekintet nélkül azok minőségére. Miután ezek az italok a forgalmi adó alól a múltban is mentesítve voltak, a likörgyárak egyesülete a súlyos megadóztatás alól való mentesítés érdekében lépéseket tett a pénzügyminiszteriumnál. Mindamellet, minthogy a törvény ezeknek a beszedését előírja és ez a kötelezettség január elsején életbe lépett, a likörgyárak egyesületének kolozsvári körzete kötelelőben hozta vevőinek tudomására, hogy a fénnyüzési adót felszámítja ugyan, de amennyiben az egyesület akciója eredménnyel fog járni, ezt az összeget vevőinek vissza is fogja téríteni. Ennek érdekében a fénnyüzési adót nem fogják az árakba be kalkulálni, hanem külön fogják mint illet felszámítani.

Fizetésképtelen kolozsvári bórkereskedő. Sámson Manó kolozsvári bórkereskedő fizetésképtelenségét jelentette. Hitelezőinek teljes raktárát és kinnlevőségeit ajánlotta fel. A Hitelezői Védegytel mindent megtett, hogy a hitelezők igényei csorbát ne szenvedenek.

A szövetségi központ kolozsvári fiókjának megalakulása. A szövetségi központjának kolozsvári fiókját vasárnap délelőtt Kolozsváron ünnepélyes külsőségek között nyitották meg. Az alakuló ülésen jelen volt Maniu Gyula miniszterelnök is. A megnyitás egyházi szertartással kezdődött, utána a szövetségi központ bukaresti igazgatója tartott beszédet, amelyben a szövetsézetek hivatását fejtegette.

Készül az erdélyi román Bankszövetség. Magdearu pénzügyminiszter a múlt héten Bukarestbe hívta a legnagyobb hat erdélyi román bank delegátusait, hogy az erdélyi román pénzintézetek helyzetén segítsen. Az értekezleten a bankoknak husz delegátusa vett részt. A pénzügyminiszter kifejtette, hogy véleménye szerint a jelenlegi helyzetet úgy lehetne legjobban szánani, ha a hat legnagyobb erdélyi román bank és pedig: a Banca Agrara Kolozs-ár, Bihoreana Nagyvárad, Cetatea Brassó, Izvorul Gyulafehérvár, Timiseana Temesvár és Victoria Arad fuzionálnak. A jelenlevő delegátusok elvben helyesítették a pénzügyminiszter intencióit, de természetesen, minthogy erre nem volt meg-

bízásuk, végleges határozatot nem is hoztak. A pénzügyminiszter felkérte a delegátusokat, hogy a tervezetet ismertessék meg igazgatóikkal és a kérdést megtárgyalásukra hívjanak össze rendkívüli közgyűléseket. Bankkörben érdeklődéssel kísérik a román Bankszövetség megalakulása körüli munkálakat, melynek hivatása az lenne, hogy a román pénzintézeteket is megmentsék a pénzügyi válság következményeitől.

Meghívó. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara Igazgató Tanácsa folyó évi január havi teljes ülését január hó 18-án (szombat) este 8 órakor fogja megtartani a Kamara közgyűlései teremben (Calea Victoriei 51. sz. II. emelet) a következő napirenddel: 1. Az ülés megnyitása, 2. Az Ügyvezető Igazgatóság jelentése, 3. Ügyforgalmi jelentés, 4. A társadéki ügy, 5. Cégfeliratok ellenőrzése, 6. Munkásbiztosítás egységesítéséről szóló törvény előtervezete, 7. Javaslat az építkezések előmozdítására tárgyában, 8. Áru végvizsgálati állomás létesítésének kérdése, 9. Esetleges indítványok, melyeket kérünk a Kamara titkári hivatalához írásban benyújtani. A Kereskedelmi és Iparkamara törvény módosításáról szóló törvény és végrehajtási utasítás 12 szakasza értelmében az Igazgató Tanács csak az öt alkotó tagok abszolút többségével tanácskozhatnak, a 15 szak. 1. bekezdése szerint pedig azok a tanács-tagok, akik 3 havi ülésen egyfolytában nem vesznek részt szabályszerű szabadság nélkül, lemondottaknak tekintetnek és a tanács helyüket üresnek nyilvánítja. Ha a tagok a fent összehívott gyűlésen nem jelennek meg a szükséges számban, az Igazgató Tanács 1930. január hó 19-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor ugyanazon helyen és ugyanazzal a napirenddel új ülést fog tartani, még az esetben is, ha a tagok csak egynegyed része jelenik meg. Cluj, 1930. január hó 13. Ing. I. F. Negruti s. k., elnök, Nicolae Căciulă s. k., főtákar.

Új fuzió tárgyalások az angol nehéz iparban. Londonból jelentik. A Dormand, Long et Cie angol vas és acélgépgyáros cég tárgyalásokat folytat a Furnes csoporttal a fuzió érdekében. A Dormand, Long et Cie cég vagyona 20 millió fontsterlinget tesz ki, a Furnes cégé 3 milliót. A nagy angol cég más társulatokkal is tárgyalásokat folytat, úgyhogy abban az esetben, ha a fuzió ezekkel is létrejönne, a Dormand Long et Cie 20 százalékát ölelné fel az angol vas és acéltarmelésnek.

Újból elhalasztották a Hunwald Gyula & Co. Kényszerregezési tár-

Uj tüzfibeszerzési forrás!
Szár, prima minőségű
vágott tüzifa
100 kgr-ként 95 leiert
megrendelhető:
Transilvania dep. lemne și material de construcții cégnél
Str. Memorandului 4.
Telefon 111.
Uj tüzfibeszerzési forrás!

gyalását. A kolozsvári törvényszék szombaton kezdte meg a Hunwald Gyula & Co. tüvegysziloda kényszerregezési kérésének tárgyalását. A bíróság a tárgyalást, amelyet folytatatosan hétóra tűzött ki, ismét elhalasztotta.

Csödöt kértek egy bánfihunyadi kereskedő ellen. Bíró Andor kolozsvári textil nagykereskedő csödniytési kérést adott be Grosszmann Aron huedini textilkereskedő ellen, 22,303 lei követelése miatt. A csödkérésben a bíróság január 20-ára tűzött ki hatánapot.

Paximade igazgató ismét átvette a Banca Marmarosch nagyváradai fiókjának vezetését. Paximade Alexandra igazgató, a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, aki hosszabb időt töltött Temesváron, ahol a Banca Marmarosch képviselte a Szanabank igazgatóságában ismét visszatért Nagyváradra és újból átvette a Banca Marmarosch oradeai fiókjának vezetését.

Német műselyemgyárak fuziója Amerikában. Newyorkból jelentik: Az Amerikában működő három német műselyemgyár: az amerikai Bemberg, a Glanastoff és az Enke Gesellschaft rövidesen egy vállalattá fog tömörülni. Az egyetlen nehézség abban áll, hogy nem találnak megfelelő formát, hogy a törzst ellenes törvénynek is eleget tessenek. Mielőtt ez megtörténik, a fuzió befejezett ténnyé válik.

Kassák új regénye
Marika énekelj!
Lei **LEPAGE**-nál
204 Kvár.

Játszva, szórakozva

és mégis a legalaposabban megtanul románul ebből a könyvből:

CHRESTESIU-DERI: ROMANUL 100 UJ SZAVAKKAL ALAPJAN

Ára 250 lej
az UJ KELET könyvosztályában

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háboruban: 3 kötet 888 oldal, 132 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

להסיר מנשול
A bukaresti GROSSMANN-féle étterem
ujjonnan átalakulva az eddigi földszinti helyiségéből, amelyet kávéház céljaira adott bérbe, emeleti helyiségébe költözött át. És az emeleten levő, átalakított és modernül berendezett étteremben 30%-kal leszállított árak mellett fog ezáltal működni, mint **KÖSER** vendéglő.
GROSSMANN HIRSCH vendéglős továbbra is kéri a közönség szives pártfogását.

palota la... borzadva... erencsétel... ek a men... k a beállott
azonnal ér... tozóit. Úr... uló borzal... tón elájult... pillanatok... ost és álta... zvéteket kel
6 vuzódások... hatók és a... Az öngyvil... ta rendőr... szu törvény... entek a ha... rendőrko... a tragikus... ruhájának... Az egyi... kát Csoma... zoztatózói... következőket
végzetes lé... rőben van... alak benete... y történjék.
tézett leve... atót, hogy ne... ottság szo... öket párt-
ismert tagja... k és jelentős... sz körében.
Mindazoknak... etésén megje... iteni akarták... Bolcheverné.
ták fogságá... mirális. Lon... kezett jelenté... mirális, akit ja... rblék fogságba... eleg Fuceuban... veszi a délkinai... kőségát.
és a cím zere... a esti „sidó... ba, a Kolozsvá... kesztő, aki hosz... peraszinpadokon... Operában, M... időnő” címszere... már számos forró... ut művészkörök... ul meg.
utazott. Hágá... niszterelnök teg... utazott, hogy a... ököljön. Jaspár... reggel visszatér
ás pusztította... obb színházat... elé ki nem deri... s történt a phila... A robbanás olyan... ban levő színhá... pen minden ablak... zlyos rongálódást... z követte, amely... szította. Szeren... ás közben történt... k sebesültek van... zelyes sérülésekkel
várható. Buda... lógiai intézet idő... nyomóan derült... ató, éjjeli faggyal... n ma délelben 9

et,
s irodalomból
— 204
a helyzet vál... 123
ktve 163
nyvosztályában
Uj Keletben

Színház—Művészet

A nyomor mellett ott áll az öröm is est bizonyította nekünk tegnap szuggesztív képekben a „Kék Madár“ cselekedéses társulata Jushny vezetésével, amely megállt 2 napra Kolozsvárt és ma szerdán tartja utolsó előadást a Magyar Színházban. Képek minden korból és főként az orosz nép életéből orosz művészek ábrázolásában, orosz zenészekkel és táncosokkal gyönyörű kiállításban kerülnek szeméink elé. Mindenkinek látnia kell a „Kék Madár“-t.

„Megkapó szépségű primadona“ így jellemzi a csehszlovák sajtó Sadoven Helent, a párisi Opera művésznőjét, aki a milánói Scalaban, Madridban, Londonban, Berlinben és Prágában aratott sikerei után most a csabai Operában énekel, január 19., 23. és 27. én pedig a kolozsvári Operában vendégzenepel díszelőadások keretében. Miután előreláthatólag rendkívül lesz a tolongás az előadásoknál, felhívjuk a közönséget, váltsa meg már most jegyet a „România Artistica“ színházban a „Kék Madár“-t.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán, jan. 15-én este 9-kor: A Jushny vezetés alatt világót járó orosz „Kék madár“ társulat vendégjátéka, más műsorral. Németül konferál Jushny. Bérletszűnet, Főemelt helyérek. Ssz. 176. Csütörtökön, jan. 16-án este 8 3/4-kor: Tommy és Társa. Operett-újonság, 6-odszor. Bérletszűnet, Ssz. 177. Pénteken, jan. 17-én este 8 3/4-kor: Naftalin. A Magyar Színház farsangi komédiája. Heltai Jenő 3 felvonásos ragyogó énekes bohóza. Premierbérlet 25. szám. Betegh Béivel, Tompa Bélával, Iház Aladással. Ssz. 178. Szombaton, jan. 18-án d. u. fél 3-kor: János vitéz. Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal. Előadó tanár Dr. Császár Károly. Ssz. 179. Szombaton, jan. 18-án este 10 3/4-kor: Éjjeli előadás mérsékelt helyárakkal, csak felnőttek számára. Bérletszűnet. A Kajút. Újdonság, 5-ödször. Ssz. 180. Vasárnap, jan. 19-én d. u. fél 3-kor: Akácfa- virág. Operett-előadás nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek árai 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Ssz. 181. Vasárnap, jan. 19-én este 9-kor: Három a tánc. Operett-repriz új betanulással és új szereposztással. Lengyel Irén vendégjátékával. Napi bérlet 25. szám, B. Ssz. 182. Hétfőn, jan. 20-án este 8 3/4-kor: Légy jó mindhalálig. Móríz Zsigmond legújabb, a budapesti Nemzeti Színházban óriási sikert aratott darabja. Újdonság, először. Premierbérlet 26. szám. Ssz. 183. Kedden, jan. 21-én este 8 3/4-kor: Légy jó mindhalálig. Újdonság, 2-ször. Napi bérlet 25. szám, C. Ssz. 184. Szerdán, jan. 22-én este 8 3/4-kor: Légy jó mindhalálig. Újdonság, 3-ször. Napi bérlet 26. szám, A. Ssz. 185. Csütörtökön, jan. 23-án este 8 3/4-kor: Légy jó mindhalálig. Újdonság, 4-szer. Napi bérlet 26. szám, B. Ssz. 186.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szerdán 3-kor és félhatkor: I. Chikagó. 10 felv. Főszereplő Várkonyi Mihály, II. Diáktrogédia. 8 felv. Helyárak: 30, 20 és 10 lei. Csütörtökön 3, 5, 7 órák: Világszenzáció. Tempó Harold. A vigjátékok fejedelme. Romániában először. Helyárak 3-kor 30, 20, 10 lei. Helyárak 5-kor és 7-kor 40, 30, 20 lei. Semmiféle kedvezményes vagy tiszteletjegy nem érvényes. Pénteken 3, 5, 7 órák: Világszenzáció. Tempó Harold. Romániában először. Helyárak 3 kor 30, 20, 10 lei. Helyárak 5 és 7-kor 40, 30, 20 lei. Semmiféle kedvezményes vagy tiszteletjegy nem érvényes. Szombaton 5, 7, 9 órák: Tempó Harold. Romániában először. Helyárak 40, 30, 20 lei Semmiféle kedvezményes vagy tiszteletjegy nem érvényes. Vasárnap 5 és 7-kor: Utoljára. Tempó Harold. A vigjátékok fejedelme. Helyárak 40, 30, 20 lei. Semmiféle kedvezményes és tiszteletjegy nem érvényes. Vasárnap d. e. 11-kor: Matiné. 20, 15, 10 leies helyárakkal. A század legnagyobb gonozstevője. Nagyszabású kalandorfilm

8 felvonásban. Főszereplő Luciano Albertini.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda 5, 7, 9 órák: A táncos diák. (Hölgyválasz). Főszereplők: Willy Fritsch és Susy Vernon. Előjáték: Ufa journal.

A Magyar Színház közleményei Ma este az orosz „Kék Madár“-kabaré bucsuja.

Fergeteges tapsok köszöntötték tegnap este az orosz „Kék madár“ kabaré minden egyes produkcióját. A közönség elbűvölten nézte, hallgatta az egyes számokat, extáziással tapsolt s azzal a benyomással távozott, hogy egy egész életrevaló élménnyel gazdagodott a lelke. Ma este 9 órák bucsuzik Kolozsvár közönségétől a „Kék madár“-kabaré. Ma még a tegnapi nap is gazdagabb, pazarabb műsor keretében lépnek fel. Akik tegnap nem láthatták őket, siessenek a pénztárhoz, mert örökre sajnálni fogják, ha elmulasztják ezt az egy alkalmat. Akik pedig tegnap látták, azok is gondoskodjanak jegyről a mai estére, mert egészen új műsort fognak látni.

Naftalin: a magyar színház farsangi komédiája.

Akik figyelemmel kísérik a budapesti színházi eseményeket, azok tudják milyen óriási sikerrel elevenítették fel ott Heltai Jenő briliáns, kacagató énekes bohózatát, a három felvonásos „Naftalin“-t. Nálunk is föllevenítik a „Naftalin“-t pénteken este s ez a repriz három óras gondtalan mulatságot és harsogó jókedvet jelent. A Naftalin péntek esti előadását premiéra-bérletben tartják meg.

Tommy és Társa hatodszor. Holnap este hatodszor adják a „Tommy és Társa“-t ezt az óriási sikerű új operettet.

A Kajút éjjeli előadása — mérsékelt helyárakkal. Benamy híres, nagy vihart kavart új darabja, a „Kajút“ szombaton este 10 és háromnegyed órák körül szívre leghözelebb. A darab kényes és merész témája miatt fiatal lányoknak nem való, épen ezért a színház csak felnőttek számára hirdeti az előadást. A szombat éjjeli előadást délutáni mérsékelt helyárakkal tartják meg.

Három a tánc — Lengyel Irénnel.

Konjányi Károlynak évek óta nem adott, hangulatos operettjét, a „Három a tánc“-ot újítják fel vasárnap este a színházban, új szereposztással, új betanulással, a női főszerepben Lengyel Irén vendégjátékával. Légy jó mindhalálig! Móríz Zsigmondnak a budapesti Nemzeti színházban óriási sikerrel bemutatott új darabját, a „Légy jó mindhalálig“ című 9 képtől álló színjátékát mutatják be hétfőn este igen gondos előkészületek után.

TEMPÓ HAROLD Az idei évad legragyogóbb filmszenzációja!

Amerikában a „Vigjátékok fejedelme“ címmel illették meg a „Tempó Harold“-t. Az európai nagy világvárosok is megerősítették azt a véleményt, hogy mióta filmet gyártanak, soha még ötletesebb, kacagatóbb, briliánsabb vigjátékok nem vetítettek. A „Tempó Harold“ a népszerű Harold Lloydnak legötletesebb alakítása. Önmagát mulja felül ebben a vigjátékban a dédelgetett film színész. A „Tempó Harold“ kizárólagos előadási jogát Kolozsvár számára óriási anyagi áldozattal a magyar színház szerezte meg. A „Tempó Harold“ a magyar színházban látható. Holnap (csütörtökön) 3, 5 és 7 órák. Pénteken 3, 5 és 7 órák. Szombaton 5, 7 és 9 órák. Vasárnap (utoljára) 5 és 7 órák. A 3 órai előadások alkalmával a helyárak 30, 20 és 10 lej. Az 5, 7 és 9 órai előadások alkalmával a helyárak: 40, 30 és 20 lej.

Olcsó Wallace: Zöld újjász... 204 helyett 60 Lei. Vörös kor... 136 " 60 " Smaragd... 136 " 60 " Két lakat... 136 " 60 " Kisértetek... 136 " 60 " Titokzatos mester... 136 " 60 " Szállítja az Uj Kelet könyvosztálya.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai Szerda január 15.

Budapest. 9.15 Az Országos Tisztviselői szalonzenekarának hangversenye. 9.30 hírek 12.05 Egen Stepat orosz balalajka. Volga, Volga. Aludj gyermekem. Orosz románc. Boriszov: Az idő változik, Két gitár. Rimlzyk-Korszánov: Sötét erdő, Dubinulka: Volgadal. Szunyog. vig orosz dal. 12.25 hírek. Pontos időjelzés időjárásjelentés. 2.30 Hírek. 3.30 Morse tanfolyam. 4.10 Előadás: A korcsolyázás első nyomai hazánkban. 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5 Asszinygonok, felolvasás. 5.30 Margitay Margit magyar nótákat énekel Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével. 6.30. Olasz nyelvtanítás. 7.05 Rádió amatőr posta. 7.45 Az angol zenéről felolvasás Pap Viktor. 8.15 Nemzetközi Rádió Unió „nemzeti est“ szolgálatában angol ett. Utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. Közben pontos időjelzés időjárásjelentés hírek.

Bécs. 19.25 A modern éritt zeneszerzők művei Delius, Morgan Walton, Taylor Ronald Scott, Bridge, Griggs. 20.15 Shakespeare II. Richard c. történeti szomorujátéka. Berlin, Breslau, Lipcse. 2. Angol est Frankfurt, Stuttgart. 29.30. Derüs lant dalok. 2o. Stronsz Richard részletek a Simfonia Domesticából. 2o.3o Jazz énnkes hangjáték. Hamburg 2o Britt est. Köln. 2o Haydn angol és skot dalai. 2o.45 Angol est. Utána a dortmundi hatnapos verseny közv. Königsberg, 2o Angol est, 22.3o Tánzene. Königswusterhausen. 2o.3o régi operák részletei, Bern 2o Angol est. Davenport. 21.3o Katonazene. London. 22.35 Szimfonikus hangverseny Varsó, Kattovicz, Krakkó. 2o.c5 Angol est. Miláno, Torino. 2o.3o. Zanella: Szulamit c. operája. Prága. 1o.o5 Gramafon. 21. Népdalok 22.3o Herszmann zongoraművész játéka. Pozsony. 16.3o. Operarészletek. 19.o5 Seonáták. Beethoven, Nedbal szonáta. Utána közv. Prágából. Ostrava. Brünn, Kassa. a prágai, pe zsonyi, valamint egymás műsorát közv. Zágráb. 2o Opera. Stockholm. 2o.3o Beethoven és Schubert dalok.

Csütörtök, január 16

Budapest. 9.15: Hangverseny. Liszt, Verdi, Händel. Chopin, Bizet, Hubay, Holmes, Franz, Granados, Rossignol, Tarnay, Schumann, Wieniawsky, Wagner műveiből. 9.30. Hírek. 12:05: Gramafonhangverseny. Táncelemez, és műdalok. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4. Rádió Szabad Egyetem. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5. A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. 5.25: Operett-részletek. Straus, Lehár, Kálmán és Fall műveiből. 6.25: Gyorsirási tunfolyam. 6.55: Angol nyelvtanítás. 7.25: Az Operaház színlapjának felolvasása. 7.30: Az Ogeraház előadása. Goldmark: Sába királynője. 1o: Pontos időjelzés. időjárásjelentés, hírek, Majd Bachmann jazz. Bécs 18.30 Szociálpolitikai előadás. 19.30 Händel: „Izrael Egyiptomban“ című oratoriuma. Berlin. 19.30: Verdi: Othello c. operája. Breslau. 19.15: Gramafon gyermekeknek 2o.3o: Derüs zene. Utána jazz. Frankfurt. Stuttgart. 19.30: Filharmonikus hangv. Wagner: Mesterdalnokok, Brahms és Cornelius dalok. Smetana: A Moldva. Thomas: Mignon nyitány. Strauss: Kék Dána keringő. Suppé: Könnyű lovasság. Hamburg. 22.50: Külföldi állomások közv. Köln. 19.30: Charpentier Lujza c. zenés regénye (A francia állomások is közvetítik). Utána a dortundi hatnapos verseny vége. Königsberg. 18.15: Gigli lemezek. München. 19.45: Haydn: „A teremtés c. oratoriuma. Königswusterhausen. 19.30: Verdi: Othello c. operája. Lipcse. 2o.3o: Előadás Lassalloról és Schillerről. 21.3o: Régi zene. Csemlon,

Apróhirdetések

26-30 éves volt tanulista, jobb vallásos családból, benőtülés céljából kerestetik. „Schiduch“ jellegre a kiadóba. 2778 BELFOLDI gesztenyét métermázsánként 1600 papirdiót 3000, tavalyi jó szilvát 2500, belföldi mogorót 1800 lejért szállít utánvétellel. 30% előleg. Roóz Tauti de sus. Baia-Mare. PERFEKT román-magyar gyors- és gépirónó több évi gyakorlattal állást keres. Cim a kiadóban. 2764 URILEÁNY teljes ellátást keres intelligens zsidó családnál. Cim a kiadóban. MÉSZÁROS néklj áll Nagybaród 4000 lakossal, 50 zsidó családdal környékkel, heti vásárral Mindkét boren-dezett mézárászeket esetleg egy személynek kiadja az ort. izr. hitközség. Schwartz Már Borod, jud. Bihar. KÖRZET-képviseletet vagy utazó állást keres közismert agilis szervező. „Szakma mellékes“ jellegre Rudolf Mossehoz. Cluj. Reggel és este frissen fejt kóser tehéntej, valamint bivalvtei általánosan kapható házhoz szállítva is Schwartz Ignácnaí Str Iuliu Mauiu (Szentegyház-u.) 24.

térdhegedűn és viola d'amorén. Belgrád. 2o Kamarazene. 21.1o: Operetörészletek, és keringők. Zágráb. 19.3o Opera közv. Prága. 19.05: Szorakoztató zene. Brünn. 22.15: Katonazene. Kassa. 2o.05: Bohánányi művei zongora 2o. 33: Tót nápdalok. Davenport. 2o.45: Vonoszenekar. ének előadásai. 22. Népszerű opera részletek. London. 22. Zongorahangverseny. Miláno. 21.15: Angol zene. Torino. 2o.3o: Vegyes zene. Róma. 21.02: Bellini: A puritánok című operája. Nápoly. 21.02: Hangverseny. Varsó. 19.25: Gramafon. 2o.2o: Könnyű zene. Kattovicz. 2o.15: Könnyű zene. Stockholm. 19.3o: Hangverseny Wagner és Liszt műveiköl.

Alkalmi könyvvétel

Híres könyvek visszamaradt példányai. Nagyobb részük könyvtárosi forgalomban már alig kapható. Az ára az eredetinek 40-60 százalék. Miután csak néhány példány áll rendelkezésre, kérünk pórtrendelést. Gorkij: Artamanovok... Lei 118 Meridith: Az özö I-II. (790 old.)... 272 Dickens: Nagy várakozások I-II. (Számozott példány, 800 oldal)... 300 Reade: Oltár és tűzhely I-II. (Számozott példány, 1170 oldal)... 340 Rosny: A föld halála... 66 Spunda: Halottbüvölő... 66 Kistemaekers: Váltott előfogattal... 66 Norris: Örvény... 100 Strobl: Kísértetek az ingoványban... 100 D'Auriol: A mult szerelmese... 66 Hauptmann: Fantom... 66 Yammes: Három különböző lány regénye... 68 L. Dovlette: Viola a kis hegedűslány... 66 Apuleius: Az aranyzámár (Számozott kiadás, 300 oldal)... 136 Curwood: A farkasember... 66 Carco: A hurok... 66 Regnier: Aki felt a szerelemtől... 92 Cocteau: A párisi fiu... 66 Baumann: Jób az elhivatott... 110 Busson: A szegény Dronte élete... 110 Conrad: Az arany nyul... 135 Bjelij: Az esüst galamb... 118 Hugo: Izlandi Han... 120 Miklós Jenő: Madárka... 66 Benard: Lerne doktor a kisisten... 92 Zoványi: Reformáció Magyarországon... 135 Reboux: Mm. du Barry szerelmi élete... 99 Murat hercegné: Nagy Katalin cárnő szerelmi élete... 99 Paleologue: II. Sándor cár tragikus élete... 99 Paleologue: Eugenie császárnő val-lomásai (kötve)... 158 Goethe: Napló (amatőr kiadás)... 200 Kaczér Illés: A vakember tükre... 15 Szaszánov: Végzetes évek... 198 Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Hirdessen az Uj Keletben

Ramast Diest Ká nem megörzöskre

Angheloso ha

Normális körülmények között az államokban a véleményegyeket a politikai érdeksúlyok egyensúlyán alapulnak. A választások nyújtanak arra, hogy a választók szavaként alkossanak maguk szájában uralkodó politikai pártok szegéről. Ezek a megalapozott választások, amelyekben a politika a közönség kezében van. A közönség a politikai háruljon a professzionális kelet előtt és hogy a talán a legjobb daját idezni, ahol esztendő óta szuklasztják meg polros polgárai, párlette való különbség. Nálunk még sokkal tradíciótlanabb a jog, semminthetok uralkodhatna va naivítás volna zelig községi és a helyi érdekek áthidalhatók azoklyek az egyes politól elválasztják. A a készülő választnemcsak hogy m karrirozása a köjellegének, de va hogy komoly aggország sorsáért agsem esik már sehól, a politikai ptelessel készülnek delmekre és Bra genstanács előtt pmet festette fel a horizontjára. „A dotta Bratiaru Vtelességét, hogy magasabb fórumlemer. Ha ez a fileredménytel járn kötelességének érge kezébe az orstosítását”. Az ember azt komoly pártvezérteket hall — ho chia szelén áll, ho egyetlen léprobleközlegő választás győz, vagy az elazonban a helyze rek sokkal inkább anyagi gondjaikk semmihogy idejük választások kimer bajba kapni. És h a polgárháboru rétekel közeledni, mert a liberális egy esztendő ellnyerét és ha lehmarább szeretme lom polcára, ameregen oly kevés közt volt kénynt. Mü-vihar van kban könnyen vékormány nem lékelló eréllyel és más szempont föletét. Lupu dr. nak legutóbbi gy lis választóknak